



# BIULETYN

Politechniki Śląskiej

LISTOPAD 2011

Nr 11(225)

[www.biuletyn.polsl.pl](http://www.biuletyn.polsl.pl)

ISSN 1689-8192

Zabrze coraz bardziej  
akademickie



P.4492/11



Na zdjęciu nowy budynek kampusu Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej w Zabrzu. Jego modernizacja, współfinansowana przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, wykonana została przez miasto Zabrze. Budynek otwarto uroczystie 5 października 2011 r.

## Spotkanie Rady Społecznej Politechniki Śląskiej

4 listopada w Sali Senatu już po raz trzeci odbyło się posiedzenie Rady Społecznej Politechniki Śląskiej. Zaproszeni przez Rektora prof. Andrzeja Karbownika przedstawiciele środowiska politycznego, społecznego i gospodarczego spotkali się z władzami uczelni, by wspólnie podyskutować na temat rozwoju uczelni.



## Spis treści



P.4492/11

4	Zabrze akademickie. Wywiad z Małgorzatą Mańką-Szulik, prezydentem Zabrza	24	Z matrycą do innowacyjnej przedsiębiorczości
8	Spotkanie Rady Społecznej Politechniki Śląskiej	25	CITT patronem działalności Klubu Plastigo
10	Ku poprawie zdrowia i bezpieczeństwa. Sylwetka naukowa prof. Marka Gzika	26	Perspektywy użytkowania terenów w województwie śląskim
12	Czy górnictwo w XXI wieku jest potrzebne?	28	Radio naszej młodości
14	Prezydent Gliwic uhonorowany	30	Kto ty jesteś? Ślązak mały...
15	Księga Tradycji. Wydział Matematyki Stosowanej	35	Dyplomowani menedżerowie innowacji i brokerzy sieci
18	Wsparcie dla akademickiej przedsiębiorczości	36	Uchwały Senatu
20	Environmental (Bio) Technologies	36	Akty normatywne Uczelni
22	Luminescence and Electron Spin Resonance Dating	37	Stopnie naukowe
		38	Nowości Wydawnictwa Politechniki Śląskiej

**BIULETYN Politechniki Śląskiej**

**www.biuletyn.polsl.pl**



ISSN 1689-8192  
Nr 11 (225)  
Listopad 2011  
www.biuletyn.polsl.pl

Adres redakcji:  
Dział Promocji  
Politechniki Śląskiej  
ul. Akademicka 2 A, 44-100 Gliwice  
tel. (32) 237 11 80  
tel./fax (32) 237 11 81  
e-mail: biuletyn@polsl.pl

Druk:  
Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej  
ul. Kujawska 1, 44-100 Gliwice  
tel. (32) 231 54 18

Nakład: 600 egz.  
Numer zamknięto 18 listopada 2011 r.

Redakcja:  
Paweł Doś - redaktor naczelny  
Katarzyna Wojtachnio  
Agnieszka Moszczyńska

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian i skracania tekstów oraz zmiany ich tytułów.  
Autorzy publikacji umieszczanych w „Biuletynie” akceptują jednoczesne ukazanie się artykułów w wersji drukowanej oraz internetowej biuletynu. Fotografie i rysunki w nadesłanych materiałach zamieszczane są na odpowiedzialność autora korespondencji.

# Zabrze akademickie

Wywiad z Małgorzatą Mańką-Szulik,  
prezydentem Zabrza



**Pani Prezydent, pojawienie się Politechniki Śląskiej w Zabrzu w 1998 roku było inicjatywą ówczesnego rektora uczelni prof. Bolesława Pochopienia, zabrzezanina. Jego poprzednikiem był również zabrzezanin śp. prof. Wilibald Winkler, którego rocznica śmierci niedawno minęła. Uczelnię i miasto łączy więc wiele punktów wspólnej historii. Co dla Pani Prezydent znaczy obecność Politechniki Śląskiej w Zabrzu?**

U początku każdej inicjatywy zawsze stoją ludzie i podobnie było z pomysłem pojawienia się Politechniki Śląskiej w naszym mieście. Jestem przekonana, że bez osób, o których pan wspominał, czyli panów profesorów Wilibalda Winklera i Bolesława Pochopienia, Politechnika Śląska w Zabrzu w ogóle by się nie pojawiła. Dzięki ich determinacji w centrum miasta przy ulicy Roosevelta powstał piękny kampus jednej z największych uczelni państwowych w kraju.

Z kolei poprzedni dziekan Wydziału Organizacji i Zarządzania a obecny rektor uczelni prof. Andrzej Karbownik włożył serce w to, by tamtą inicjatywę rozwinąć i kontynuować. Dla mnie prof. Winkler był postacią wyjątkową. Człowiek, który wyrósł na zabrzeńskiej ziemi i który miłością tę śląską ziemię obdarzył, podejmował potrzebne, choć niejednokrotnie trudne wyzwania. Mogę zdradzić przy tej okazji, że to właśnie prof. Winkler powiedział do mnie któregoś dnia: „Pani Małgorzato, nie wystarczy podpowiadać innym, czasami trzeba wziąć odpowiedzialnie los w swoje ręce i realizować to, o czym się mówi”. W ten sposób zachęcał mnie do wystartowania w wyborach na prezydenta Zabrza. Nie ukrywam, że po tych słowach i przy jego poparciu odważyłam się na ten krok.

Z kolei prof. Bolesława Pochopienia pamiętam jeszcze z czasów, gdy był przewodniczącym Rady Miejskiej, jako człowieka konkretnego, zwięzłego, dyscyplinującego radnych. Jego sposób pracy jest dla mnie przykładem doskonałej organizacji i umiejętności realizowania ważnych przedsięwzięć. Bez tych trzech osób Politechniki

w Zabrzu być może w ogóle by nie było, a Wydział Organizacji i Zarządzania tak wspaniale by się nie rozwinął. Ogromny udział w tworzeniu doskonałej renomy wydziału ma również obecny jego dziekan prof. Marian Turek, który umiejętnie łączy dydaktykę na najwyższym poziomie z efektywnym podejmowaniem wyzwań stojących przed nowoczesną uczelnią.

**Ponad miesiąc temu – 5 października – został uroczysto otwarty budynek należący do kampusu Wydziału Organizacji i Zarządzania, zresztą wyremontowany przez miasto za 16,5 mln zł, z czego 13,5 mln zł to pozyskane przez Urząd fundusze unijne. Ale to prawdopodobnie nie koniec, jeśli chodzi o inwestycje związane z obecnością w Zabrzu Politechniki Śląskiej...**

Kampus przy ul. Roosevelta prezentuje się dziś bardzo ładnie. Przypomnę, że wcześniej mieściły się tam koszary. Bardzo się cieszę, że planowane jest ulokowanie w naszym mieście kolejnego wydziału, najmłodszego w strukturze Politechniki Śląskiej, czyli Wydziału

Inżynierii Biomedycznej. Znakomicie się składa, że to właśnie ten wydział ma mieć swoją siedzibę w Zabrzu – mieście, które jest przecież kolebką Śląskiego Uniwersytetu Medycznego – uczelni, która wykształciła prawdziwe sławy medyczne i wielu wspaniałych lekarzy pracujących w szpitalach na Śląsku, w Polsce i wielu krajach w Europie. Oprócz tego w naszym mieście działa przecież także Fundacja Rozwoju Kardiologii im. prof. Zbigniewa Religi, Zabrze jest więc bezsprzecznie atrakcyjnym ośrodkiem medycznym. Myślę więc, że połączenie doświadczenia medycznego i myśli inżynierskiej na nowym wydziale Politechniki będzie doskonałym rozwiązaniem. I jestem przekonana, że wydział ten również będzie się wspaniale rozrastał, a my będziemy świadkami kolejnych sukcesów naukowców z Zabrza.

**Zabrze to oczywiście nie tylko Politechnika Śląska, ale także inne uczelnie. Wspieranie**



ich rozwoju zostało uznane przez panią Prezydent za jedno z najważniejszych wyzwań bieżącej kadencji. W jaki sposób zatem zamierza Pani Prezydent wspierać szkolnictwo wyższe w Zabrzu w ciągu najbliższych lat?

Zabrzański samorząd wspiera obecne w mieście uczelnie, jak również stwarza warunki do powstawania kolejnych. Najdłużej, bo ponad 60 lat, działa w Zabrzu Śląski Uniwersytet Medyczny, wcześniejsza Akademia. Wspólnie przymierzamy się do utworzenia spółki badawczej, mającej wspierać działania tej uczelni. Mocnym partnerem i naszym, i Uniwersytetu Medycznego jest od kilkunastu lat oczywiście Politechnika Śląska. Na potrzeby Wydziału Inżynierii Biomedycznej planujemy przeznaczyć kolejny budynek. Wymaga to pewnego wysiłku ze strony miasta, ale podejmujemy go z przyjemnością, ponieważ dzięki temu możemy zaprosić do Zabrze kolejnych młodych kreatywnych ludzi ze wspaniałymi pomysłami.

W Zabrzu ulokowany jest jeszcze zamiejscowy Ośrodek dydaktyczny Akademii Wychowania Fizycznego... No ale gdzież ten oddział miałby się znaleźć, jak nie w Zabrzu? Mieście z tak bogatymi tradycjami sportowymi. Oprócz tego w Zabrzu znajduje się Kolegium Języków Obcych, które najprawdopodobniej od nowego roku akademickiego będzie działać w ramach Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu. Z kolei w tzw. Kwartale Sztuki powstaje filia Wyższej Szkoły Technicznej z Katowic, dzięki czemu już za kilka lat będziemy mieć pierwsze pokolenie wykształconych w Zabrzu fotografików. Nasze miasto chce być zatem partnerem dla różnych uczelni, które przy naszej małej pomocy doskonale sobie radzą z pożytkiem dla miasta, uczelni, a przede wszystkim studentów.

**Zabrze z pewnością zmienia swój charakter, przekształcając się z miasta typowo przemysłowego w ośrodek akademicki. Jak wszystkie śląskie miasta przeżywa jednak odływ mieszkańców. W jaki sposób zatem – żeby Zabrze faktycznie mogło stać się miastem akademickim – zamierza Pani Prezydent zachęcić młodych ludzi, żeby chcieli tutaj przyjechać, studiować, a następnie pozostać na stałe?**

Myślę, że niż demograficzny jest dziś zimą wszystkich polskich miast, jest to zresztą problem całej Europy. Poza tym bogatsze kraje ściągają do siebie wielu młodych ludzi, zachęcając ich zdecydowanie lepszymi warunkami ekonomicznymi. Ale cieszę się, że coraz częściej młodzi ludzie wracają z Europy do swoich miast rodzinnych, a Zabrze chce stworzyć dla nich takie warunki, żeby mieli po co wracać. Młodego człowieka zachęci się do zamieszkania w mieście, kiedy zapewni mu się przede wszystkim pracę i mieszkanie. Chciałabym zatem wspomnieć o kilku naszych inicjatywach w tych obszarach. Z 10 do 110 ha rozszerzona została zabrzańska strefa ekonomiczna, która stwarza kolejne miejsca pracy w dużych stabilnych firmach. Rozwinięta została szeroko rozumiana opieka medyczna – od Śląskiego Centrum Chorób Serca, poprzez szpitale specjalistyczne, po szpitale miejskie, które z kolei zapewniają miejsca pracy dla absolwentów studiów medycznych. Rozbudowana infrastruktura sportowa czeka z kolei na absolwentów AWF-u. To są te najważniejsze inicjatywy podjęte z myślą o rynku pracy. Na coraz szerszą ska-



Foto UM Zabrze

Zabrze niegdyś postrzegane jako przemysłowe, obecnie staje się miastem usług i turystyki przemysłowej. Jego charakter określają dziś podziemne skanseny „Królowa Luiza” i „Guido”.



Foto UM Zabrze

Prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik

lę realizowana jest w Zabrzu polityka mieszkaniowa. W Rokitnicy przygotowaliśmy plan zagospodarowania przestrzennego olbrzymiego terenu. Stwarzamy w mieście godne warunki pracy i zamieszkania.

**Niektóre śląskie miasta bardzo obawiają się cięższej na nich tradycji przemysłowej, starając się od niej odciąć za wszelką cenę. Natomiast Zabrze odwrotnie – swoją industrialną przeszłość uważa za swój atut. Miasto stało się więc ważnym punktem na rozwijającym się stale Szlaku Zabytków Techniki. Zrealizowane dotychczas inwestycje w tym zakresie przyniosły niespodziewany efekt w postaci olbrzymiej liczby zwiedzających, np. w kopalni Guido. Czy planowane są kolejne atrakcje?**

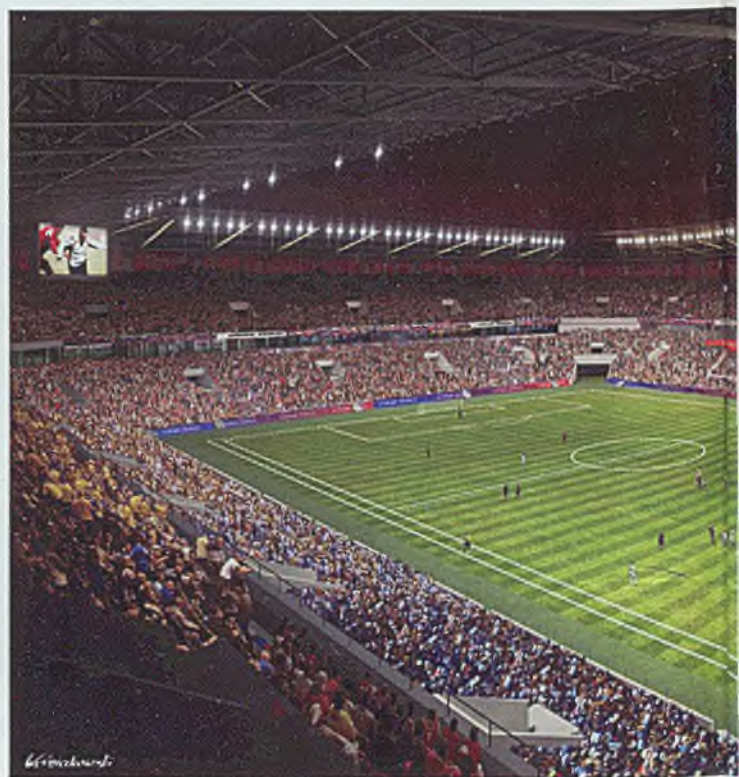
Pytanie to nawiązuje troszkę do poprzedniej kwestii. Rozwijając turystykę przemysłową, chcemy zaprosić do Zabrze jak największą liczbę turystów, ale niewykluczone, że niektórzy z odwiedzających zakochają się w Śląsku i zapragną osiaść tu na stałe. Nasz region był postrzegany przez pryzmat ciężkiego przemysłu. W ostatnich latach wiele się zmieniło, a rozwój nowych technologii zmienia sposób postrzegania przemysłu. W Zabrzu pokazujemy, co dobrego pozostało po okresie rozwoju tradycyjnego przemysłu, który był przecież kołem zamachowym rozwoju całego Śląska. To nasze dziedzictwo. I właśnie to pokazujemy na przykładzie oryginalnej, jedynej na świecie maszyny parowej, Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego Guido czy udostępnionej już wkrótce Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej. Turystyka przemysłowa będzie się rozwijać. Prognozy wskazują, że w Zabrzu będziemy gościć nawet 200 tys. turystów rocznie. W tym roku udało nam się w kwietniu zaprosić do Zabrze ministrów kilkunastu europejskich państw. Podczas zorganizowanego spotkania przewodniczący światowej

organizacji turystycznej stwierdził, że przed przyjazdem na Śląsk nie miał świadomości tego, jak wielka siła tkwi w turystyce poprzemysłowej. A jest to inny rodzaj turystyki niż turystyka historyczna czy wakacyjna. Jest to bardziej turystyka weekendowa, którą trzeba zupełnie inaczej zorganizować.

**Turystyka poprzemysłowa jest jedną z wielu wspólnych cech miast leżących w obszarze aglomeracji górnośląskiej. Pani Prezydent nie jest jednak zwolenniczką utworzenia na Śląsku jednego supermiasta. W jaki sposób zatem miasta należące do aglomeracji powinny ze sobą**

**współpracować, żeby jak najlepiej wykorzystać ich wspólny potencjał?**

Paradoksalnie nawiązujemy do początków naszej rozmowy. Myślę, że jakiegokolwiek zmiany zachodzą nie z powodu istnienia takich czy innych struktur, ale są inicjowane przez ludzi, którzy mają coś do zaproponowania. Pragnę powtórzyć, że gdyby nie zaangażowanie profesorów: Winklera, Pochopienia i Karbownika Politechnika w Zabrzu nie rozwinęłaby się tak wspólnie, a być może w ogóle by się w tym mieście nie pojawiła.



Chodzi więc o realizowanie wspólnych projektów, takich jak choćby wspomniany już szlak turystyki poprzemysłowej, przebiegający przez wiele śląskich miast, który przecież znakomicie się rozwija. Innymi takimi projektami są również wspólne ścieżki rowerowe czy szlaki turystyczne.

Rzeczywiście nie jestem zwolennikiem tworzenia kolejnych struktur. Aglomeracji górnośląskiej nie potrzeba nazwy super- czy hipermiasta. Trudno byłoby też jednym mianem ogarnąć

wszystkie te miasta, które mają przecież odmienny charakter. Realizujmy lepiej takie projekty, które rodzą się oddolnie i pozwalają wyzwalać w ludziach pozytywną energię.

Przykładem współpracy między samorządami jest choćby wspólne działanie samorządów Zabrze i Gliwic przy realizacji dużego spektaklu muzycznego „Tarzan”, który, mam nadzieję, w przyszłym roku będzie zachwycał nie tylko widzów ze Śląska, ale stanie się okazją do odwiedzenia naszych miast przez gości ze Słowacji, Czech czy nawet Niemiec. Widowisko, które przygotowuje Gliwicki



Foto UJM Zabrze

Tereny zielone zajmują aż 62 proc. powierzchni miasta

Teatr Muzyczny, będzie wystawiane na deskach Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu.

**Chciałbym na koniec wrócić jeszcze do wątku tradycji sportowych Zabrze, które są oczkiem w głowie Pani Prezydent. Zabrze przymierza się właśnie do wybudowania nowego stadionu na 32 tys. miejsc, czyli ponad trzy razy więcej niż na świeżo otwartym stadionie w Gliwicach. Kiedy będzie można zasiąść na jego trybunach?**

To, że udało nam się doprowadzić do budowy stadionu, poczytuję sobie za ogromny sukces, choć zdaję sobie sprawę, że tego typu inwestycja jest olbrzymim przedsięwzięciem, na które pracuje wiele osób. Rozmowy o tej inwestycji podjęliśmy dawno temu, zanim o budowie nowego stadionu pomyślano w Gliwicach. Ale oczywiście serdecznie gratuluję naszym sąsiadom.

U nas prace już się rozpoczęły. Obserwujemy budowę nowego obiektu, którego wizualizacja spodobała się mieszkańcom i budzi pozytywne emocje. Będzie to nowoczesny stadion z wielofunkcyjnym zapleczem. Jestem przekonana, że panować będzie na nim fantastyczna atmosfera rodzinnego kibicowania czternastokrotnemu mistrzowi naszego kraju.

**Rozmawiał Paweł Doś**

Ul. Roosevelta w Zabrzu to jeden z najważniejszych adresów w polskiej piłce nożnej. Górnik Zabrze natomiast to jeden z najbardziej utytułowanych polskich klubów - zdobywca 14 tytułów mistrza Polski. Obok wizualizacja nowego stadionu w Zabrzu, którego budowa już się rozpoczęła. Ma on pomieścić 32 tys. osób.



Foto UJM Zabrze

# Spotkanie Rady Społecznej Politechniki Śląskiej

Już po raz trzeci odbyło się posiedzenie Rady Społecznej Politechniki Śląskiej. 4 listopada w Sali Senatu zaproszeni przez Rektora prof. Andrzeja Karbownika przedstawiciele środowiska politycznego, społecznego i gospodarczego spotkali się z władzami uczelni, by wspólnie podyskutować na temat rozwoju Politechniki Śląskiej.

## Katarzyna Wojtachnio

Podczas spotkania przedstawione zostały trzy – istotne dla rozwoju Politechniki Śląskiej – zagadnienia. Pierwszym z nich było omówienie zmian, jakie zostały wprowadzone w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym z dniem 1 października 2011 r. Najważniejsze z nich przedstawił członkom rady Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju prof. Leszek Blacha.

Zmienia się przede wszystkim model kształcenia. – Według zapisu nowej ustawy uczelnie otrzymują większą autonomię programową. Do chwili obecnej pracowaliśmy na ustalonych przez Ministerstwo Nauki

i Szkolnictwa Wyższego standardach kształcenia, obecnie standardy te zostały zniesione, zaś uczelnie i poszczególne wydziały, posiadające pełne uprawnienia, mogą same kształtować programy studiów. Bardzo ważną rzeczą jest także możliwość tworzenia nowych kierunków – podkreślał Prorektor. Nowością jest również wprowadzenie Ram Kwalifikacji, czyli opisów umiejętności, jakie powinien posiadać absolwent kończący dany kierunek studiów. Dzięki temu będzie można porównywać wykształcenie absolwentów polskich szkół wyższych z absolwentami uczelni innych państw Unii Europejskiej.

Reforma zakłada także, że finansowanie uczelni w większym stopniu będzie zależało od jakości kształcenia studentów i badań naukowych. Zmienione zostały również zasady kariery naukowej, jaka czeka nauczyciela akademickiego, który przystępuje do pracy na uczelni, oraz uproszczono procedury ubiegania się o stopień doktora habilitowanego.

Nowelizacja jest również korzystna dla doktorantów, którzy otrzymają większe wsparcie finansowe, oraz dla studentów, ponieważ od przyszłego roku akademickiego uczelnia nie będzie mogła żądać od nich dodatkowych opłat za egzaminy poprawkowe, komisyjne, egzaminy dyplomowe, wpisanie na kolejny semestr czy wydanie suplementu do dyplomu. Została także wprowadzona obowiązkowa umowa zawierana przez studentów z uczelnią, która ma na celu chronić ich prawa.

Prof. Leszek Blacha przedstawił również zmiany w zakresie spraw dotyczących zatrudniania pracowników akademickich, a także współpracy uczelni z gospodarką. Obecnie wszystkie uczelnie zostały zobli-



Foto M. Szum

Spotkanie Rady Społecznej Politechniki Śląskiej prowadził Rektor prof. Andrzej Karbownik





Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju prof. Leszek Blacha



Prorektor ds. Dydaktyki prof. Stanisław Kochowski

gowane do zmian w statutach. Na ich dokonanie mają 6 miesięcy począwszy od 1 października 2011 r. – Nowy Statut Politechniki Śląskiej jest obecnie opracowywany. Mamy nadzieję, że zostanie on przyjęty najpóźniej na grudniowym posiedzeniu Senatu uczelni – zapowiedział Prorektor.

Następnie Prorektor ds. Dydaktyki prof. Stanisław Kochowski przedstawił sposób i zakres realizacji studiów podyplomowych na Politechnice Śląskiej. Na początku zaprezentował liczbę prowadzonych studiów oraz ich słuchaczy w ostatnich sześciu latach w rozbiciu na wydziały. – W okresie tym zdecydowana większość wydziałów była włączona bardzo aktywnie w realizację i prowadzenie takich studiów. Największą aktywnością wykazał się Wydział Organizacji i Zarządzania, który w roku akademickim 2008/2009 prowadził nawet 21 studiów podyplomowych, a także Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki, ponieważ obecnie jest duże zapotrzebowanie na różnego rodzaju audyty energetyczne – podkreślał prof. Kochowski.

W obecnym roku akademickim uruchomiono 37 kierunków studiów podyplomowych, natomiast planowane jest uruchomienie łącznie 54, gdyż część z nich rozpocznie się w lutym.

Prorektor zaprezentował także wysokość opłat za studia podyplomowe oraz zmiany wprowadzone 11 marca 2011 r. w związku z nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Znowelizowane przepisy precyzują, jakie warunki muszą spełniać studia podyplomowe. – Nie mogą one trwać krócej niż dwa semestry, zaś program kształcenia powinien umożliwiać uzyskanie przez słuchacza co najmniej 60 punktów ECTS – mówił Prorektor.

Trzecie z zagadnień omawianych podczas posiedzenia Rady przedstawił Rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik, który zapoznał gości z przemianami, jakie dokonały się na uczelni w ciągu ostatnich trzech lat. Jako pierwsze Rektor omówił zmiany w Statucie

uczelni. – Zostały ustalone odmienne niż dotychczas wymagania dla katedr, w których obecnie musi być zatrudnionych dwóch profesorów lub doktorów habilitowanych. Zlikwidowano także zakłady w katedrach oraz wyeliminowano okresy karencji dla pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego – wyliczał Rektor.

W zakresie kształcenia studentów zmieniono m.in. zasady nauczania języków obcych, oferta studiów została powiększona o nowy kierunek kształcenia – filologię, zaś prace dyplomowe inżynierskie w ramach pierwszego stopnia studiów zostały zastąpione przez projekty inżynierskie i prace licencjackie. Zostało również ukończono wdrażanie Systemu Obsługi Toków Studiów (SOTS).

W kwestii zmian w dziedzinie badań naukowych Rektor wspominał o udziale Politechniki Śląskiej w międzynarodowym konsorcjum InnoEnergy, powstałym w ramach Europejskiego Instytutu Technologii i Innowacji, o znacznym rozwoju liczby projektów badawczych i edukacyjnych, realizowanych na uczelni oraz tworzeniu trzech baz danych: ekspertów, aparatury i technologii. Rektor przybliżył również przemiany, jakie zaszły w zakresie organizacji i zarządzania uczelnią, w administracji centralnej, a także w zakresie promocji uczelni. Następnie przedstawił prezentację ukazującą liczne inwestycje, które zostały przeprowadzone na uczelni w latach 2009-2011.

Na koniec głos zabrali członkowie Rady Społecznej, dla których wystąpienia władz uczelni stały się punktem wyjścia do dyskusji. Głos zabrał między innymi były Rektor Politechniki Śląskiej prof. Wojciech Zieliński, który wyraził uznanie dla zmian, jakie zachodzą na Politechnice Śląskiej w ostatnich latach, zaznaczając przy tym, że każdy z rektorów uczelni starał się zrobić dla niej jak najwięcej i dzięki temu Politechnika Śląska stale się rozwija.

Kontynuujemy cykl publikacji poświęconych badaniom naukowym profesorów Politechniki Śląskiej.



Foto M. Szum

Prof. Marek Gzik był pierwszym wypromowanym doktorantem na Politechnice Śląskiej w dyscyplinie mechanika, specjalności biomechanika. Obecnie kieruje Katedrą Biomechatroniki i jest Prodziekanem ds. Ogólnych i Rozwoju Wydziału Inżynierii Biomedycznej, w którego utworzenie posiada spory wkład.

### Katarzyna Wojtachnio

Od początku zatrudnienia na Politechnice Śląskiej prof. Marek Gzik był najbliższym współpracownikiem prof. Dąmary Tejszerskiej z Katedry Mechaniki Stosowanej Wydziału Mechanicznego Technologicznego, kierowanej przez prof. Eugeniusza Świtońskiego. Po odejściu pani profesor to właśnie on podjął się kontynuowania rozpoczętych przez nią prac nad utworzeniem nowej katedry na Wydziale Inżynierii Biomedycznej. Prace zakończyły się sukcesem i od 26 września profesor kieruje nowo utworzoną Katedrą Biomechatroniki, w ramach której kontynuuje swoje prace badawcze.

Działalność naukowa prof. Marka Gzika przebiega w trzech obszarach: w zakresie biomechaniki narządu ruchu człowieka, bezpieczeństwa drogowego, a także tworzenia nowoczesnych technologii dla medycyny.

Badania w zakresie biomechaniki narządu ruchu czło-

wieka są już prowadzone na uczelni od wielu lat. Jednak od niedawna zainteresowały się nimi również ośrodki sportowe. Zespół pod kierunkiem prof. Marka Gzika przy współpracy naukowców z Akademią Wychowania Fizycznego w Katowicach wspiera od strony naukowej kadrę polskich skoczków narciarskich. Zainteresowanie Polskiego Związku Narciarskiego wzbudziła nowoczesna aparatura, w którą wyposażone zostało laboratorium, przede wszystkim szybkie kamery, które mogą zostać wykorzystane do oceny wyjścia z progu zawodnika, a także wkładki do obuwia zwykle używane do oceny postępu rehabilitacji osób dorosłych, jednak znakomicie nadają się również do oceny rozkładu ciśnienia na stopę w przypadku wyjścia zawodnika z progu oraz w trakcie najazdu i zjazdu ze skoczni. – Dzięki temu systemowi mamy możliwość zarejestrowania, jak zawodnik rozkłada ciężar proporcjonalnie na prawą i lewą kończynę dolną w trakcie zjazdu, w momencie wybicia i lądowania. System jest bez-

przewodowy i pozwala szczytać informacje z 200 punktów na płaszczyźnie wkładki, jest to więc pomiar precyzyjny – wyjaśnia profesor. Wkrótce rozpoczną się także badania z młodszymi zawodnikami, ponieważ doświadczeni skoczkowie są już ukształtowani, współpraca z młodymi, jeszcze nieukształtowanymi skoczkami wydaje się więc bardziej owocna. – Na etapie nauki jest jeszcze możliwość korygowania ich wad, aby uzyskać lepszy efekt – podkreśla prof. Gzik.

Katedra współpracuje także z siatkarzami z Akademickiego Związku Sportowego Politechniki Śląskiej oraz rozpoczyna współpracę z Zespołem Szkół Sportowych im. J. Kusocińskiego w Zabrze. Prowadzone są także badania w obszarze inżynierskiego wspomaganie rehabilitacji w Górnośląskim Centrum Rehabilitacyjnym w Reptach Śląskich oraz w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka im. Jana Pawła II w Katowicach.

### Uwaga, wielbłąd na drodze

Od początku swojej ścieżki naukowej prof. Marek Gzik zajmował się również badaniami związanymi z bezpieczeństwem drogowym. Jednym z projektów badawczych zrealizowanych w tej dziedzinie był dość egzotyczny projekt zlecony przez fundację rodziny królewskiej Sultan Bin Abdulaziz Al-Saud z Arabii Saudyjskiej. Profesor podjął się przeprowadzenia badań dla poprawy bezpieczeństwa ludzi w wypadkach z wielbłędami. Jest to bowiem bardzo powszechny problem w tym kraju. – Wielbłąd jest nietypowym zwierzęciem, który środek ciężkości posiada dość wysoko. Zderzenie z nim jest więc bardzo niebezpieczne, ponieważ konstrukcje pojazdów nie przewidują tego, że samochód może wjechać pod coś równie ciężkiego i dlatego zwykle konsekwencją tego typu wypadków było miażdżenie szyby, dachu i tym samym urazy w obszarze odcinka szyjnego kręgosłupa człowieka – tłumaczy profesor. W ramach projektu przygotowano zostało więc kilka modeli, które wykorzystywane były do analizy zachowania człowieka w wypadkach komunikacyjnych z wielbłędami.

W tej chwili natomiast prof. Gzik realizuje projekt wraz z Przemysłowym Instytutem Motoryzacji w Warszawie oraz Wojskową Akademią Techniczną, który dotyczy bezpieczeństwa dzieci w wypadkach komunikacyjnych. Chodzi o to, jak powinno się projektować foteliki i w jaki sposób należałoby przewozić dzieci w samochodach, by chronić je przed poważnymi urazami. – Dziecko jest o tyle szczególne, że ma dosyć ciężką głowę na dość wiotkim kręgosłupie i w wypadkach komunikacyjnych bardzo często dochodzi do uszkodzeń kręgosłupa. Można by tego uniknąć, gdyby konstrukcje fotelików były lepsze i na tym chcemy się w ramach tego projektu skupić – podkreśla profesor.

### Kopalnia pomysłów na biznes

Trzecim obszarem działalności prof. Marka Gzika jest tworzenie urządzeń biomechatronicznych dla medycyny – stąd też zresztą wzięła swoją nazwę kierowana przez niego katedra.

Jednym z pierwszych projektów, w które prof. Gzik był zaangażowany, było zaprojektowanie zabawek rehabi-

litacyjnych dla dzieci. Wraz z prof. Dagmarą Tejszerską oraz z doktorami: Damianem Gąsiorkiem i Wojciechem Wolańskim profesor zaproponował zabawki interaktywne, które miały umożliwiać rehabilitację dzieci podczas zabawy na komputerze. – Wiadomo, że dzieci rehabilitacji nie lubią, ponieważ ona je nudzi. Chcieliśmy więc zaproponować im rehabilitację w ciekawy sposób. Skonstruowaliśmy takie zabawki, gdzie z sugestii lekarzy wynikały pewne ćwiczenia dla wady płaskostopia, kończyn dolnych i kręgosłupa, które dzieci wykonywały w ramach gry na komputerze. Zaproponowaliśmy rozwiązanie mechaniczne urządzeń, które zostały sprzęgnięte z komputerem, na którym przygotowano specjalne gry – opowiada profesor. Projekt zdobył I nagrodę w konkursie „Mój Pomysł na Biznes” w 2005 r. Prototyp urządzenia został już wykonany. W najbliższym czasie planowane jest rozpoczęcie produkcji urządzeń i wprowadzenie ich na rynek.

Rok wcześniej prof. Gzik wspólnie z prof. Tejszerską oraz we współpracy z oddziałem neurochirurgii Wojewódzkiego Centrum Medycznego w Opolu zaprojektował stanowisko biomechatroniczne, które miało wspomagać neurochirurgów w procesie ich kształcenia. W neurochirurgii to zdolności manualne często decydują o ludzkim życiu. Wystarczy jeden niewłaściwy ruch, aby spowodować ciężkie kalectwo u pacjenta. Dlatego właśnie dla neurochirurga doskonalenie wiedzy anatomicznej i umiejętności operacyjnych jest bardzo ważne. – Neurochirurdzy doskonalą swoje umiejętności zwykle na różnych preparatach prosektoryjnych, potrzebne więc było laboratorium wyposażone w taki sprzęt, który mógłby pobierać preparaty na stanowisku zamocować i umożliwić przeprowadzenie symulacji zabiegów, niczym na sali operacyjnej. Przygotowaliśmy więc takie urządzenie – wyjaśnia profesor. Prototyp urządzenia został już wykonany, stał się on załącznikiem laboratorium neurochirurgii w WCM w Opolu.

Od kilku lat prof. Marek Gzik współpracuje również z oddziałem neurochirurgii dziecięcej Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach, gdzie zajmuje się planowaniem zabiegów neurochirurgicznych korekcji krzywych główek u dzieci dotkniętych kraniosynostozą – chorobą polegającą na zarośnięciu szwów czaszkowych, przez co czaszka dziecka zaczyna się rozwijać w różnych kierunkach. Następstwem jest deformacja główki dziecka, która wymaga ingerencji neurochirurgicznej. W tej chwili wykonanych już zostało blisko 200 zabiegów w centrum, które zostały przygotowane w oparciu o proces planowania. Obecnie realizowany jest także projekt kasków do korekcji krzywych główek dzieci. – Jesteśmy na etapie finalizowania technologii wytwarzania tych kasków. Mam nadzieję, że do końca tego roku uda nam się wyprodukować pierwszy kask, a w przyszłym roku zastosować go w leczeniu dzieci – opowiada profesor.

Prof. Marek Gzik podkreśla, że wszystko, co osiągnął na swojej drodze zawodowej, zawdzięcza dwóm osobom, które miały wielki wpływ na jej wybór. – Jestem spadkobiercą wielkiego dzieła prof. Dagmary Tejszerskiej oraz prof. Eugeniusza Świtońskiego. To właśnie dzięki nim zacząłem się pracą badawczą. Gdyby nie to, że spotkałem ich na swojej drodze zawodowej, prawdopodobnie nie byłoby mnie dziś na tym miejscu – podsumowuje profesor.

# Czy górnictwo w XXI wieku jest potrzebne?

We wtorek 8 listopada odbyło się kolejne spotkanie popularno-naukowe z cyklu „Politechnika na kanapie”. Tym razem w Klubie Pracowników Politechniki Śląskiej o roli górnictwa w XXI wieku dyskutowali przedstawiciele Wydziału Górnictwa i Geologii oraz Kompanii Węglowej S.A.

## Agnieszka Moszczyńska

Spośród ekspertów zaproszonych na spotkanie przez inicjatorkę i koordynatorkę projektu dr Aleksandrę Ziemińską z Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki jako pierwszy głos zabrał prof. Krystian Probierz, dyrektor Instytutu Geologii Stosowanej Wydziału Górnictwa i Geologii. Zapytany o sytuację w polskim górnictwie odparł, że jeśli chodzi o finanse – jest ona bardzo dobra, lecz jeśli chodzi o perspektywy rozwoju, jest już zdecydowanie gorzej.

### Współczesne górnictwo

Prof. Probierz zaproponował także definicję współczesnego górnictwa, rozumianego jako pozyskiwanie surowców mineralnych, a przez bardziej wtajemniczonych jako ekstrakcja zasobów litosfery. Zauważył również, że obecne górnictwo to nie tylko pozyskiwanie kopalni, ale również drążenie tuneli, czego przykładem może być tunel pod kanałem La Manche. Obecnie najdłuższy tunel, znajdujący się pod Przełęczą św. Gotarda w Alpach, wynosi 57 km. – Wprawdzie nie jest jeszcze używany, ale został już wydrążony – zaznaczył profesor.

Podczas ilustrowanej licznymi slajdami prezentacji prof. Probierz przybliżył m.in. pojęcie bezpieczeństwa energetycznego oraz przedstawił dane handlowe na temat wydobycia węgla. Okazuje się, że mimo bardzo bogatych złóż, z roku na rok wydobywamy go coraz mniej. – Podczas gdy cały świat zwiększa wydobycie, nasz kraj robi coś zupełnie przeciwnego, nad czym należy ubolewać, ponieważ nie wykorzystujemy aktualnej korzystnej koniunktury. W ubiegłym roku na terenie Polski działały 33 kopalnie węgla kamiennego, natomiast prognozuje się, że w 2050 roku będzie ich nie więcej niż dziesięć – dodał profesor.

### A może geoturystyka?

Kolejny gość spotkania prof. Piotr Strzałkowski poruszył inny temat związany z szeroko rozumianym górnictwem

– geoturystykę. Wymienił przy tym wiele obiektów geoturystycznych, udostępnionych dla ruchu turystycznego, jak choćby zespół kopalń krzemienia pasiastego sprzed 6500 lat, znajdujących się w okolicach Sandomierza Krzemionkach Opatowskich czy najstarsza i jedyna czynna nieprzerwanie od 700 lat kopalnia soli kamiennej w Wieliczce. W naszym regionie zwiedzać można natomiast m.in. zabytkowe kopalnie w Tarnowskich Górach oraz zabrzańskie kopalnie Guido i Królowa Luiza. – Ślady kopalnictwa są zabezpieczone, ale i udostępnione zwiedzającym, a stanowią przecież ogromną ciekawostkę turystyczną – zauważył profesor, który zaznaczył, że właśnie z myślą o tej dziedzinie na Politechnice Śląskiej powstała specjalizacja o nazwie geoturystyka, która wśród studentów Wydziału Górnictwa i Geologii cieszy się dużą popularnością.

### Walka ze stereotypami

Zawód górnika jest jednym z niewielu, który posiada tak bogate tradycje. To bez wątpienia piękny zawód zakorzeniony w początkach dziejów ludzkości – mówił prof. Strzałkowski, który wyjaśnił następnie na czym polega tzw. skok przez skórę, wykonywany podczas uroczystego przyjęcia do górniczego stanu młodych adeptów sztuki górniczej przez tzw. Lisa Majora. Tradycje górnicze kultywowane są na Wydziale Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej do dziś.

– Wiele osób uważa, że górnictwo nie jest niczym skomplikowanym, że nie jest nauką, a już na pewno nie wykorzystuje technologii opartej na wiedzy. Że pozostaje czymś prymitywnym, związanym z kilofem, łopatą i ręcznym urabianiem. Rzadko kto zdaje sobie sprawę z tego, że taki obraz górnictwa stanowi odległą przeszłość i że dziś wygląda to zupełnie inaczej – mówił prof. Strzałkowski. Tymczasem obecnie wszelkie operacje są zmechanizowane, a do ich wykonywania wykorzystuje się niezawodne, energooszczędne i bezpieczne maszyny, które charakteryzują się wysoką wydajnością.

– Dzisiaj zawód górnika jest zdecydowanie bliższy zawodowi wysoko wyspecjalizowanego mechanika, elektronika i automatyka – tłumaczył prof. Strzałkowski. – I takie zresztą specjalności są we współczesnym górnictwie chyba najbardziej potrzebne – spuentował.

### Co ze szkodami

Leonard Klabis, dyrektor Kopalni Węgla Kamiennego Bobrek w Bytomiu, mówił o tym, jak często ludzie nie doceniają faktu, że to właśnie z kopania w ziemi mamy to, co służy nam na co dzień. – Nie ma terenu w Polsce, który byłby płaskowyzem, na którym nie widzimy żadnej morfologii – tłumaczył. – Górnictwo podziemne, szczególnie węgla kamiennego, ma to do siebie, że zmienia tę morfologię. Tam, gdzie kiedyś mieliśmy wzniesienie, w tej chwili jest jezioro, które za pewien czas znowu może stać się górką. Cała mądrość powinna polegać na tym, by to bogactwo jak najlepiej wykorzystywać – dodał.

Dyrektor Klabis zauważył również, że dzięki takim uczelniom, jak Politechnika Śląska, polska kadra inżynierska jest znakomicie wykształcona. – Jeżdżąc po świecie muszę przyznać, że nasza myśl techniczna sprzedaje się świetnie. W każdym obszarze potrafimy sobie dać radę, od geologii poprzez wytrzymałość materiałów po mechanikę górotworu. Ważne jest też, że ta wiedza jest na bieżąco aktualizowana poprzez wykorzystywanie różnego rodzaju nowinek – dodał.

### Studentów coraz więcej

Obecnie na Wydziale Górnictwa i Geologii studiuje rekordowa liczba studentów, bo aż 4 tysiące. – Są to wspaniali ludzie z głęboką wiedzą, którzy mogliby realizować karierę naukową. Byłoby jednak znakomicie, gdyby chociaż przez trzy lata popracowali w kopalni i dopiero wtedy wrócili na uczelnię. Wiedzy im nie ubędzie. Wręcz przeciwnie, dzięki temu doświadczeniu będą mieć również rozeznanie, czy dany aspekt teoretyczny może być zastosowany w konkretnych warunkach, co jest istotne m.in. z punktu widzenia bezpieczeństwa pracy i jej wydajności.

Jak jednomyślnie stwierdzili uczestnicy listopadowej „kanapy”, połączenie myśli naukowej z praktyką w górnictwie, jak chyba w żadnej innej gałęzi przemysłu, doskonale się sprawdza, czego efekty możemy dostrzec i wykorzystywać na co dzień.

*Kolejne spotkania popularno-naukowe w ramach cyklu „Politechnika na kanapie” odbywają się w drugi wtorek każdego miesiąca. Następne już 13 grudnia.*



Foto M. Szum

Tym razem wyjątkowo nie na tytułowej „kanapie”, ale na eleganckich krzesłach zasiedli eksperci związani z branżą górniczą – profesorowie Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej: Piotr Strzałkowski i Krystian Probiez oraz Leonard Klabis, dyrektor Kopalni Węgla Kamiennego Bobrek w Bytomiu

# Prezydent Gliwic uhonorowany

Prezydent Gliwic Zygmunt Frankiewicz otrzymał wyróżnienie Rektora Politechniki Śląskiej za wybitny wkład w rozwój Politechniki Śląskiej oraz dzielnicy akademickiej.

## Katarzyna Wojtachnio

Rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik złożył uroczyste podziękowania oraz osobiście wręczył wyróżnienie Prezydentowi podczas ostatniego posiedzenia Senatu Politechniki Śląskiej, które odbyło się 7 listopada.

Jak podkreślał Rektor, już od samego początku, gdy tylko zrodził się pomysł zagospodarowania dzielnicy akademickiej, Prezydent Zygmunt Frankiewicz wspierał działania władz Politechniki Śląskiej i wykazywał całkowite zrozumienie potrzeb i oczekiwań uczelni.

– To dla mnie wielkie zaskoczenie – mówił Prezydent odbierając z rąk Rektora pamiątkową tabliczkę. – Rzadko się słyszy w mojej pracy słowa uznania i to szczególnie za podjęcie kontrowersyjnych decyzji, a ta decyzja z pewnością do takich należała. Uwierzyliśmy jednak fachowcom, którzy twierdzili, że po zamknięciu

ul. Akademickiej ruch – paradoksalnie – może się stać płynniejszy i moim zdaniem faktycznie tak się stało – podkreślił prezydent. Dodał również, że jeżeli wszystko pójdzie zgodnie z planem, już za rok, dzięki wspólnej pracy miasta i uczelni, dzielnica akademicka będzie wyglądać zupełnie inaczej. Dzięki temu kampus Politechniki Śląskiej stanie się dużo atrakcyjniejszy, co współcześnie jest bardzo istotne, ponieważ w dobie niżu demograficznego atrakcyjność uczelni jest równie ważnym elementem, zachęcającym do studiowania na danej uczelni, jak poziom nauczania.

– Data, jaka została umieszczona na wyróżnieniu, nie jest datą dzisiejszego posiedzenia Senatu, ale datą wyłączenia ul. Akademickiej z ruchu kołowego. Od tego dnia charakter dzielnicy akademickiej zmienił się bardzo znacząco, a wszyscy wiemy, że nie jest to cel sam w sobie, ale jedynie wstępny etap zupełnie nowego zagospodarowania tego terenu, co, mamy nadzieję, nastąpi w przyszłym roku – dodał na zakończenie Rektor.



Wyróżnienie wręczone Prezydentowi Gliwic podczas posiedzenia Senatu Politechniki Śląskiej



Prezydent Gliwic Zygmunt Frankiewicz

Foto M. Szum



# WYDZIAŁ MATEMATYKI STOSOWANEJ

## DZIEKANI WYDZIAŁU MATEMATYCZNO-FIZYCZNEGO



**prof. dr hab.**  
**ALEKSANDER OPILSKI**  
dziekan 1969-1971



**doc. dr inż.**  
**JERZY LEŚ**  
dziekan 1971-1980



**prof. dr hab. inż.**  
**BOHDAN MOCHNACKI**  
dziekan 1980-1981



**prof. dr hab. inż.**  
**SZCZEPAN BORKOWSKI**  
dziekan 1981-1985



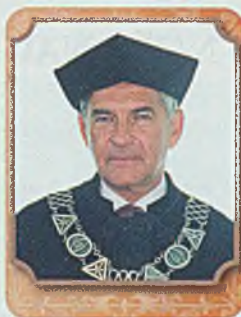
**prof. dr hab.**  
**ZYGMUNT KLESZCZEWSKI**  
dziekan 1985-1993



**prof. dr hab.**  
**MIECZYSLAW PAZDUR**  
dziekan 1993-1995



**dr hab. inż.**  
**RADOSŁAW GRZYMKOWSKI**  
**prof. nzw. w Pol. Śl.**  
dziekan 1995-2002



**dr hab.**  
**STANISŁAW KOCHOWSKI**  
**prof. nzw. w Pol. Śl.**  
dziekan 2002-2008



**dr hab. inż.**  
**RADOSŁAW GRZYMKOWSKI**  
**prof. nzw. w Pol. Śl.**  
dziekan 2008-2011  
obecnie dziekan Wydziału  
Matematyki Stosowanej

## RYS HISTORYCZNY

Wydział Matematyki Stosowanej rozpoczął działalność pod obecną nazwą 1 września 2011 roku po zmianie nazwy Wydziału Matematyczno-Fizycznego, utworzonego w 1969 roku z połączenia istniejących na różnych wydziałach katedr: fizyki, matematyki i geometrii wykreślnej. W tamtym okresie był to jedyny tego typu wydział na polskich uczelniach technicznych.

Działalność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna skupiała się w następujących katedrach: Katedrze Fizyki Technicznej, kierowanej przez doc. Franciszka Kuczerę; Katedrze Matematyki Stosowanej, kierowanej przez prof. Mirosława Mochnackiego; Katedrze Geometrii Wykreślnej, kierowanej przez prof. Mariana Paleja. W chwili założenia Wydział prowadził kierunki studiów: fizyka techniczna i matematyka stosowana.

Organizatorem i pierwszym Dziekanem Wydziału był prof.

Aleksander Opilski, a Prodziekanem doc. Jerzy Leś. W wyniku zmian organizacyjnych w roku akademickim 1971/1972 została wprowadzona nowa struktura Wydziału. Powołano Instytut Fizyki, którego dyrektorem został prof. Aleksander Opilski oraz Instytut Matematyki z dyrektorem prof. Czesławem Klucznym. W roku 1973 Wydział rozpoczął kształcenie na nowo utworzonym kierunku studiów podstawowe problemy techniki, ze specjalnościami fizyka techniczna, matematyka stosowana oraz mechanika stosowana.

W roku 1974 na Wydziale został powołany Instytut Mechaniki Teoretycznej, którego dyrektorem był prof. Bogdan Skalmierski, a w 1981 Instytut Geometrii Wykreślnej, którego dyrektorem został prof. Marian Palej.

Prawa doktoryzowania z zakresu matematyki Wydział uzyskał w 1978 roku na ponad 10 lat, a prawa doktoryzowania z fizyki posiadał w latach 1991-2009.

Po decyzjach odgórnych od 1992 roku na Wydziale rozpoczęto kształcenie na kierunkach: fizyka techniczna, matematyka.

Instytut Mechaniki Teoretycznej w 1992 roku został przeniesiony na Wydział Budownictwa, zaś w 1995 roku były Instytut Geometrii Wykreślnej przekształcony został w samodzielny Ośrodek Geometrii Wykreślnej i Grafiki Inżynierskiej.

W roku 2001 utworzono kierunek elektronika i telekomunikacja prowadzony do roku akademickiego 2010/2011. Kierunek

matematyka z uwagi na innowacyjny program kształcenia cieszył się znaczną popularnością i na przełomie wieków Wydział kształcił najliczniejszą grupę matematyków w Polsce, a łączna liczba studentów przekroczyła 1400. W 2008 roku na Wydziale uruchomiono kierunek informatyka.

Z dniem 1 września 2010 roku Instytut Fizyki, wchodzący przez lata w skład Wydziału, przekształcił się w jednostkę pozawydziałową: Instytut Fizyki – Centrum Naukowo-Dydaktyczne Politechniki Śląskiej, co całkowicie zmieniło pro-

fil Wydziału.

Obecnie na Wydziale funkcjonuje Instytut Matematyki, w skład którego wchodzi pięć zakładów: Algebry, Analizy Matematycznej, Matematyki Dyskretnej i Informatyki, Metod Probabilistycznych i Teorii Systemów oraz Zakład Zastosowań Matematyki.

Rozwój Wydziału Matematyczno-Fizycznego, a w konsekwencji i Wydziału Matematyki Stosowanej, był możliwy dzięki szczególnemu poświęceniu nieżyjących już: doc. Stanisławy Boguckiej-Kamińskiej, prof. Szczepana Borkow-

skiego, prof. Zygmunta Kleszczewskiego, prof. Czesława Klucznego, prof. Mieczysława Kucharzewskiego, doc. Franciszka Kuczery, doc. Jerzego Lesia, prof. Włodzimierza Mościckiego, prof. Mariana Paleja, prof. Mieczysława Pazdura, doc. Kazimierza Szalajki, prof. Antoniego Wakulicza, prof. Zygmunta Zahorskiego, prof. Andrzeja Zastawnego.

Dyplomy ukończenia studiów na Wydziale uzyskało ponad 3600 absolwentów, w tym 2700 absolwentów kierunku matematyka.



## DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Badania naukowe aktualnie prowadzone na Wydziale mają charakter badań podstawowych i dotyczą różnych dziedzin matematyki i jej zastosowań oraz informatyki. Podstawowe kierunki badań to: algebra (teoria grup), metody numeryczne, równania różniczkowe i funkcyjne, modelowanie matematyczne, informatyka (teoria automatów i teoria algorytmów), analiza matematyczna i funkcjonalna, probabilistyka (teoria kolejek), ekonomia.

W ostatniej dekadzie pracownicy Instytutu Matematyki prowadzili intensywną działalność badawczą, której efektem było uzyskanie dwóch tytułów profesorskich (O. Macedońska-Nosalska 2005, M. Berezowski 2009), zakończenie trzech habilitacji (D. Jama 2003, W. Hołubowski 2009, E. Kasperska 2011) oraz obrona 27 doktoratów. Mimo spadku ogólnej liczby pracowników z 86 (w 2002 r.) do 74 (w 2011 r.) nastąpiło wyraźne odmłodzenie kadry naukowo-dydaktycznej. Większość aktualnie zatrudnionych na Wydziale adiunktów obroniła doktoraty w omawianym okresie. W latach

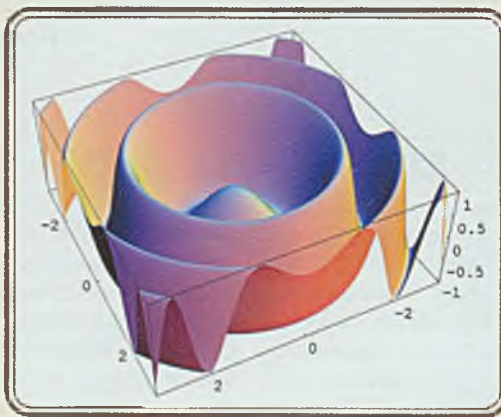
2002-2011 pracownicy Instytutu Matematyki opublikowali 455 artykułów, z czego 301 artykułów była opublikowana w czasopiśmie zagranicznych, w tym ponad 100 w czasopiśmie z listy filadelfijskiej, 45 podręczników i monografii, wygłosili 182 referatów na konferencjach międzynarodowych i 160 na konferencjach krajowych. Wydział ma podpisane umowy o współpracy naukowej i dydaktycznej w dziedzinie nauk matematycznych z wieloma uczelnia-

mi zagranicznymi, m.in. McGill University i York University w Kanadzie, City College of New York w USA, Uniwersytecie Kijowskim, Czernowieckim i Instytutem Matematyki Akademii Nauk Ukrainy. W Polsce współpracujemy z Uniwersytetami: Białostockim, Śląskim, Warszawskim, Wrocławskim i Instytutem Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN w Gliwicach. Pracownicy Wydziału wyjeżdżają na staże jako visiting professors do takich Uniwersytetów jak Texas A&M (USA), York University, University of Manitoba

(Kanada), Uniwersytet Moskiewski, Uniwersytet w Sankt Petersburgu (Rosja), Uniwersytet w Sewilli (Hiszpania). Dzięki systematycznej działalności naukowej pracowników, Wydział uzyskał drugą kategorię w kategoryzacji KBN, mieszcząc się w czołówce wydziałów o podobnym profilu na innych politechnikach.

Pięciu pracowników z Instytutu Matematyki było kierownikami grantów KBN, trzech kierownikami grantu promotorskiego, a 11 osób było wykonawcami w grantach pracowników naszej i innych uczelni. Instytut

Matematyki pozyskał grant: „Modernizacja i utworzenie multimedialnych laboratoriów interaktywnego i zdalnego wspomaganie nauczania przedmiotów ścisłych na Wydziałach Matematyczno-Fizycznym oraz Automatyki, Elektroniki i Informatyki Politechniki Śląskiej” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Czterech pracowników uzyskało rektorskie granty habilitacyjne.





Instytut Matematyki współorganizował dwie cykliczne konferencje międzynarodowe „Groups and Group Rings” — 2001, 2003, 2005 oraz „Groups and Their Actions” — 2007, 2010 we współpracy z Centrum Banacha, Uniwersytetem Warszawskim i Uniwersytetem Białostockim. W 2012 roku Instytut Matematyki będzie współorganizatorem kolejnej

konferencji „Groups and Their Actions” w Będlewie. Szczególną wagę tej konferencji podkreśla fakt, że uzyskała ona, jako jedna z nielicznych w Polsce, cenny status konferencji satelitarnej 6. Europejskiego Kongresu Matematyków, który odbędzie się w Krakowie.

## DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Obecnie Wydział prowadzi kierunki studiów: matematyka (studia I i II stopnia), informatyka (studia I stopnia), fizyka techniczna (kierunek wygaszany). Od 2007 roku Wydział prowadzi wspólnie z Wydziałem Inżynierii Środowiska i Energetyki środowiskowe studia doktoranckie o nazwie „Podstawowe Problemy Techniki”. Wydział prowadzi też studia podyplomowe dla nauczycieli: nauczanie matematyki w szkołach i nauczanie informatyki w szkołach.

Działalność dydaktyczna Wydziału nie odnosi się tylko do kształcenia własnych studentów. Kadra Wydziału prowadzi zajęcia z przedmiotów matematycznych na wszystkich wydziałach uczelni. Od roku 2008 pracownicy Wydziału prowadzą, w ramach I etapu wdrożenia „Kompleksowego Programu Rozwojowego Politechniki Śląskiej w Gliwicach” PO Kapitał Ludzki (współfinansowany przez EFS) zajęcia wyrównawcze z matematyki i fizyki dla studentów I roku.

W ramach projektu Urzędu Miejskiego w Gliwicach „Przez naukę i praktykę na Politechnikę” współfinansowanego z funduszy unijnych, pracownicy Wydziału prowadzą wykłady nawiązujące do najnowszych osiągnięć matematyki i jej zastosowań. Nauczyciele akademicy Wydziału biorą też udział w wielu innych przedsięwzięciach ukierunkowanych na kształcenie młodzieży i pobudzaniu jej zainteresowania naukami ścisłymi, głównie poprzez współpracę ze szkołami średnimi. Pracownicy Wydziału patronują różnym konkursom dla młodzieży, są także jurorami konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych, a władze Wydziału stale doskonalą programy nauczania i metody kształcenia, konsultując je ze studentami, kadra dydaktyczną i pracodawcami w celu zapewnienia absolwentom jak najlepszej pozycji na rynku pracy. Studenci studiów II stopnia mają obowiązek studiowania wybranego przedmiotu w języku angielskim.

Wydział dysponuje własną nowoczesną siecią komputerową, w tym ponad 120 komputerami stacjonarnymi, 8 serwerami, 5 laboratoriami komputerowymi, superkomputerem do celów obliczeniowych i licznym wyposażeniem dodatkowym. Dzięki poczynionym inwestycjom prowadzone są laboratoria z programowania urządzeń mobilnych (system Android, urządzenia Ipad i Iphone), fotografii cyfrowej i filmu cyfrowego.

Aktywnie działają studenckie koła naukowe: Koło Naukowe Studentów Matematyki, Studenckie Koło Naukowo-Informatyczne „LINK”, Studenckie Koło Naukowe  $\chi^2$ . Koło Naukowe Studentów Matematyki w latach 2005-2007 organizowało coroczną „Letnią Szkołę Algebry i Topologii” z udziałem studentów z Polski i zagranicy. Od 2007 roku koło organizuje sesje naukowo-popularyzatorskie dla studentów i uczniów szkół średnich (Dzień Eulera — 2007, Dzień Hilberta — 2008, Dzień geometrii — 2009, Dzień francuski — 2010, Dzień niemiecki — 2011). Członkowie tego koła od lat uczestniczą z sukcesami w Międzynarodowych Zawodach Matematycznych im V. Jarnika w Ostrawie. Natomiast członkowie Studenckiego Koła Naukowego Informatyków „Link” w 2007 i 2009 roku uczestniczyli w zorganizowanej w Kijowie Olimpiadzie Informatycznej

dla studentów politechnik. Koło to jest również organizatorem ogólnopolskiego konkursu „ALGORYTMION”. W ostatnim czasie powstały również nowe studenckie koła naukowe: „Koło Informatyków Lubiących Otwarte Formy” oraz „Koło Miłośników Historii Matematyki i Informatyki”. Dwóch studentów kierunku matematyka w 2011 roku było członkami zwycięskiej



czteroosobowej drużyny GuMaTeRa-Accelor Mittal Poland S.A. w V Ogólnopolskim Konkursie Inżynierskim Best Engineering Competition, która później reprezentowała nasz kraj na zawodach międzynarodowych w Turcji.

W ostatniej dekadzie w ramach programu LLP Erasmus wyjechało do uczelni zagranicznych 34 studentów, 8 doktorantów oraz 7 pracowników Wydziału. W ramach tego programu 2 studentów z uczelni zagranicznych studiowało na naszym Wydziale. Instytut Matematyki współpracuje w ramach tego programu z uniwersytetami w: Würzburgu, Atenach, Barcelonie, Oulu, Marsylii oraz politechnikami w Kopenhadze i Grenoble.

Siedmiu absolwentów Wydziału otrzymało w ostatnich latach medal „Omnium Studiosorum Optimo”, większość z nich została doktorantami Wydziału. Regularnie wyróżniający się studenci Wydziału Matematyki Stosowanej za swoje osiągnięcia otrzymują stypendium ministra.

# Wsparcie dla akademickiej przedsiębiorczości

27 października w Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej odbyła się konferencja „Przedsiębiorczy Śląsk”, zorganizowana w ramach projektu „Akademia Przedsiębiorczego Naukowca”, realizowanego przez Politechnikę Śląską we współpracy z Parkiem Naukowo-Technologicznym „Technopark Gliwice”.

## Agnieszka Moszczyńska

„Akademia Przedsiębiorczego Naukowca” to projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Jego celem jest wyposażenie osób ze środowiska Politechniki Śląskiej w wiedzę niezbędną do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej typu spin-off i spin-out, która w konsekwencji wpłynąć ma na wzrost poziomu innowacyjności gospodarki oraz na poszerzenie współpracy pomiędzy strefą nauki i biznesu. W ramach projektu wsparcie merytoryczne otrzyma co najmniej 290 osób, zarówno studentów, absolwentów, jak i pracowników naukowo-dydaktycznych Politechniki Śląskiej, zamierzających otworzyć własną działalność gospodarczą typu spin-off lub spin-out.

Otwierając konferencję prezes „Technoparku Gliwice” prof. Jan Kosmol zauważył, że „Innowacji należy szukać przede wszystkim wśród naukowców. Pytanie tylko, jak ich skłonić, by zechcieli przejść ze swoimi pomysłami do gospodarki rynkowej. To jest właśnie główny cel dzisiejszej konferencji”.

### Innowacyjność, przydatność i oryginalność

Obecny na konferencji Prorektor ds. Dydaktyki Politechniki Śląskiej prof. Stanisław Kochowski zauważył, że według danych

statystycznych wśród ludzi czynnych zawodowo w przedziale wiekowym 50-60 lat jest około 15 proc. osób z wyższym wykształceniem, natomiast w przedziale wiekowym 24-30 lat jest ich blisko 50 proc. I w tym właśnie, zdaniem prof. Kochowskiego, można upatrywać szanse na to, by takie cechy, jak innowacyjność, kreatywność czy przedsiębiorczość mogły być rozwijane.

Prorektor zauważył ponadto, że zdobywane przez absolwentów Politechniki Śląskiej laury i nagrody w prestiżowych konkursach świadczą o tym, że otrzymują oni dobre przygotowanie w tym zakresie w trakcie studiów.



Foto M. Szum

Prorektor ds. Dydaktyki Politechniki Śląskiej  
prof. Stanisław Kochowski

## Akademia

Projekt „Akademia Przedsiębiorczego Naukowca”, który wystartował z początkiem sierpnia, zakłada zarówno program szkoleniowo-doradczy, którego celem jest wyposażenie uczestników w umiejętności praktyczne potrzebne do prowadzenia działalności typu spin-off/out. – Program składał się będzie z sześciu modułów poświęconych m.in. transferowi technologii, ochronie własności intelektualnej, podstawom przedsiębiorczości, rachunkowości, marketingowi, finansowaniu pomysłów oraz zarządzaniu ryzykiem i projektem – wyjaśniał Mateusz Góra, kierownik projektu.

Ważnym elementem ma być doradztwo – prowadzone również przez Internet – w zakresie wyboru indywidualnej ścieżki działalności gospodarczej. Przewidziano zatem konsultacje wstępne w postaci analizy zarówno mocnych, jak i słabych stron uczestnika jako przedsiębiorcy, a także zagrożeń i szans dla prowadzonego przez niego biznesu, jak również doradztwo specjalistyczne dostosowane już pod konkretny pomysł i jego problemy.

W ramach projektu mają zostać również podjęte działania promujące przedsiębiorczość akademicką wśród naukowców. Pierwszym była październikowa konferencja w Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej. Ponadto, według planów, odbędzie się jeszcze jedno podobne spotkanie, a także śniadania ze strefą biznesu lub młodymi przedsiębiorstwami działającymi w Internecie, tzw. start-upami. W ramach promocji projektu jest również wydanie broszury prezentującej jego rezultaty oraz propagującej komercjalizację wiedzy.

### Przedsiębiorczość okiem akademików

Podczas konferencji „Przedsiębiorczy Śląsk” prof. Jan Brzóska z Instytutu Zarządzania i Administracji Politechniki Śląskiej mówił o możliwościach stosowania nowoczesnych instrumentów zarządzania w przedsięwzięciach przedsiębiorczości akademickiej. Dr Sławomir Olko z Katedry Podstaw Zarządzania i Marketingu przedstawił natomiast modele biznesowe przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out. Dr inż. Marek Krannich z tej samej katedry omówił ogólne założenia pro-



Prof. Jan Kosmol, prezes Technoparku Gliwice  
- współorganizatora konferencji

Foto M. Szum

cesu przygotowania biznesplanu.

Brać studenczką Politechniki Śląskiej reprezentował natomiast Dawid Kamiński. Przedstawił on swój autorski projekt hybrydowego systemu zasilania budynków zero/plus energetycznych, który został wyróżniony pierwszą nagrodą w tegorocznej VIII edycji konkursu „Mój Pomysł na Biznes”.

O instytucjonalnym wsparciu akademickiej działalności gospodarczej mówili również zaproszeni goście. Bogdan Wołowczyk, reprezentujący Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, przedstawił możliwości finansowania działalności gospodarczej w ramach środków unijnych i funduszy pracy. Adriana Witkowska-Konieczny ze Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości mówiła natomiast o możliwościach dofinansowań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

Konferencja skierowana była głównie do kadry naukowo-dydaktycznej Politechniki Śląskiej, niemniej cieszyła się zainteresowaniem również wśród studentów. Organizatorem konferencji było Biuro Karier Studenckich Politechniki Śląskiej, które jest na uczelni odpowiedzialne za realizację projektu „Akademia Przedsiębiorczego Naukowca”.

Również 27 października w Centrum Edukacyjno-Kongresowym odbyła się Giełda Pracodawcy i Przedsiębiorczości. IV już edycja giełdy zgromadziła rekordową liczbę odwiedzających - około 6 tysięcy osób. Studenci, absolwenci i pracownicy naukowcy mogli zapoznać się z ofertą prezentowaną przez 31 przedsiębiorstw zorientowanych na pozyskiwanie wykwalifikowanych kadr spośród środowiska akademickiego. Były to takie firmy, jak: Nokia Siemens Networks Sp. z o.o., Senetic Sp. z o.o. Sp. k., PWiK Sp. z o.o., Alstom Konstal SA, Elektrobudowa SA, ArcelorMittal Poland SA, WSK „PZL-Rzeszów SA”. Oprócz firm w Giełdzie wzięło udział 15 instytucji udzielających wsparcia merytorycznego lub finansowego młodym przedsiębiorstwom, jak: Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach i Zabrze, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o., Centrum Innowacji i Transferu Technologii PŚ czy Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości PŚ, a także 10 studenckich kół naukowych i organizacji studenckich działających przy Politechnice Śląskiej. Giełda Pracodawcy i Przedsiębiorczości dofinansowana była ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu „Kreator Innowacyjności – Wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej”

# Environmental (Bio)Technologies

W dniach 5-8 września w Gdańsku odbyła się międzynarodowa konferencja Environmental (Bio)Technologies, organizowana wspólnie przez Katedrę Biotechnologii Środowiskowej Politechniki Śląskiej oraz Krajowy Punkt Kontaktowy 7. Projektu Ramowego Unii Europejskiej w Polsce.

## Joanna Kalka

Konferencja odbyła się w ramach polskiej prezydencji w Unii Europejskiej pod patronatem przewodniczącego Parlamentu Europejskiego prof. Jerzego Buzka, jako jedna z pierwszych tego typu imprez podczas polskiej prezydencji.

W konferencji wzięło udział łącznie 195 osób z 12 krajów Unii Europejskiej oraz Rosji, Ukrainy, Nowej Zelandii, Kanady i Brazylii. Wśród zaproszonych gości znajdowali się przedstawiciele Komisji Europejskiej, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Gospodarki, przedstawiciele uczelni w kraju i za granicą. Konferencja składała się z dwóch zasadniczych części. W dniach 5 i 6 września zorganizowano 47 spotkań bi-



Przedstawiciele Organizatorów, Komisji Europejskiej i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w czasie obrad

lateralnych, zaprezentowano 14 projektów i możliwości współpracy. Odbyło się także tzw. spotkanie brokerskie (*brokerage event*), organizowane w celu umożliwienia nawiązania bezpośrednich kontaktów przedstawicielom jednostek naukowych, firm konsultingowych i przedsiębiorców. W przypadku konferencji naukowych spotkanie takie pozwala nawiązać współpracę naukową w celu

wspólnego aplikowania o środki finansowe na projekty badawcze. Natomiast w dniach 7 i 8 września miała miejsce część naukowa konferencji, podczas której wygłoszone zostały 3 wykłady plenarne i 19 referatów, 36 doniesień zaprezentowano w formie posterów. Wykład plenarny wygłosiła prof. Manuela Soares - przedstawicielka Dyrektoriatu Generalnego ds. Badań i Innowacji Komisji Europejskiej. Wywiad z prof. Soares znajduje się poniżej.



Rozmowy bilateralne w trakcie brokerage event

## Robić to, co cieszy i satysfakcjonuje

Rozmowa z prof. Mauełą Soares, dyrektorem w Generalnym Dyrektoriacie Komisji Europejskiej ds. Badań i Innowacji w zakresie środowiska.



Pracowała Pani kiedyś na uniwersytecie, ucząc studentów. Czy brakuje Pani tego teraz, kiedy zmieniała Pani charakter pracy?

W pewien sposób tak. Z zawodu jestem inżynierem chemikiem, uczyłam przez wiele lat i była to część mojego życia. Jednak nie załuję decyzji zmiany pracy na administracyjną. Spełniam się w niej i sprawia mi ona wiele radości. To inny etap mojej aktywności zawodowej.

Czyli praca w Komisji Europejskiej sprawia Pani satysfakcję. Jak ważne jest w takiej sytuacji bycie jednocześnie naukowcem?

Jest to bardzo ważne. Praca w Komisji jest bardzo satysfakcjonująca. Miedzy innymi właśnie dlatego, że czerpię ogromnie korzyści z mojej naukowej przeszłości, z mojego doświadczenia w nauce i badaniach. Poza tym zawsze zostaje zainteresowanie rozwojem swojej dziedziny nauki, nawet tu, na tej konferencji, było kilka ciekawych wykładów z tego zakresu.

A co z ciągłym podróżowaniem?

Jest to uciążliwe, jednak przyzwyczałam się. W nauce również zmieniałam pracę co 5 lat, dużo wyjeżdżałam, więc w tej chwili nie widzę specjalnej różnicy.

Pani praca naukowa nie była związana ściśle z biotechnologią, ale czy uważa Pani, że ta dziedzina nauki rozwija się we właściwym kierunku w Unii Europejskiej?

Jak najbardziej. Pomimo że biotechnologią zajmują się moi koledzy z innego zespołu, widzę wyraźnie, że biotechnologia będzie znaczącą i bardzo ważną częścią najbliższego programu Unii Europejskiej. Jednymi z ważniejszych jej aspektów będą na pewno rozwój organizmów modyfikowanych genetycznie i bezpieczeństwo, jakie trzeba zapewnić przy takich badaniach oraz rozwój szeroko pojętej bioekonomii. Nie do przecenienia jest znaczenie biotechnologii w innowacyjnych technologiach służących ochronie środowiska. Biotechnologia środowiskowa jest prężnie rozwijającym się działem nauki, przemysłu i biznesu.

Jak ocenia Pani zmiany w Europie, które zachodzą w ostatnich latach?

To trudne czasy. W Europie nadal istnieją znaczne różni-

ce ekonomiczne, społeczne. Jednak ideą stworzenia Unii było zmniejszenie tych różnic i ta idea jest wdrażana, a zmiany zachodzą szybko.

Czy jest jakaś rada, którą mogłaby Pani dać młodym naukowcom?

Jeśli pasjonuje cię praca w laboratorium, nauka i badania, idź w tym kierunku, jeśli jednak widzisz swoją przyszłość w administracji, w pracy chociażby w komisjach europejskich, nie wahaj się i próbuj. Najważniejsze jest, żeby robić to, co cieszy i satysfakcjonuje. A Europa jest pełna możliwości.

Pomimo tego, że organizatorzy konferencji wywołać się z w Gliwic, ze względu na polską prezydencję w Unii Europejskiej zorganizowaliśmy ją w Gdańsku, tu przecież w Gdańsku narodził się ruch społeczny, który w konsekwencji doprowadził Polskę i inne kraje Europy wschodniej do Unii Europejskiej. Jednocześnie Gdańsk jest miastem historycznym, z długoletnią tradycją. Jak podoba się Pani to spotkanie i samo miasto?

Jestem zachwycona krajem, miastem. Gdańsk jest piękny! Bardzo się cieszę, że mogłam wziąć udział w tym spotkaniu. No i oczywiście konferencja jest świetnie zorganizowana - prawdziwie po europejsku. Takie spotkania są konieczne dla rozwoju zjednoczonej Europy.

Rozmawiała Aleksandra Ziemińska

Profesor Manuela Soares urodziła się w Portugalii. Ukończyła studia w zakresie inżynierii chemicznej na Uniwersytecie w Porto. Na tej samej uczelni pracowała jako profesor w Katedrze Inżynierii Chemicznej. Swoją pracę w Generalnym Dyrektoriacie Komisji Europejskiej w Brukseli rozpoczęła w 1988 roku, pracując kolejno jako doradca naukowy, kierownik jednostki i w końcu jako dyrektor w Generalnym Dyrektoriacie Komisji Europejskiej ds. Badań i Innowacji w zakresie środowiska. W tym roku była gościem honorowym Międzynarodowej Konferencji „Environmental (Bio)Technologies”, zorganizowanej w Gdańsku przez Katedrę Biotechnologii Środowiskowej Politechniki Śląskiej wraz z Ramowym Punktem Kontaktowym Siódmego Programu Ramowego Unii Europejskiej.

# Luminescence and Electron Spin Resonance Dating

W dniach 9-14 lipca bieżącego roku na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu miała miejsce międzynarodowa konferencja pod nazwą „International Conference on Luminescence and Electron Spin Resonance Dating”. Politechnika Śląska była wraz z Uniwersytetem w Toruniu głównym organizatorem tego spotkania, a honorowym patronatem objęli je rektorzy obu uczelni.

## Piotr Moska

Organizatorzy tej cyklicznej, organizowanej co trzy lata, konferencji stawiają sobie za cel upowszechnianie zastosowań fizycznych metod datowania w naukach przyrodniczych i archeologii oraz szczegółową dyskusję dotyczącą samych metod datowania luminescencyjnego oraz ESR i dalszego ich rozwoju poprzez rozwiązywanie istniejących już problemów. Taka tematyka zachęciła tym razem do przybycia naukowców z 34 krajów świata w liczbie 235 osób. Należy pokreślić fakt, że jest to najważniejsza konferencja na świecie poświęcona tej tematyce i przypadł nam zaszczyt zorganizowania jej w naszym kraju dzięki zaangażowaniu prof. Andrzeja Bluszcza – dyrektora Instytutu Fizyki Politechniki Śląskiej, a zarazem twórcy Gliwickiego Laboratorium Datowania Luminescencyjnego oraz dr Alicji Chruscińskiej – kierownik Toruńskiego LDL.

Było to już 13. spotkanie naukowców z całego świata poświęcone interdyscyplinarnym badaniom z pogranicza takich dziedzin, jak: fizyka, geologia, geomorfologia, paleogeografia, klimatologia oraz archeologia. Idea tej interdyscyplinarnej konferencji zrodziła się ponad 40 lat temu, przyświecał jej jasny cel, jakim było stworzenie i przyjęcie pewnych ogólnych standardów datowania metodą termoluminescencji w ówczesnie pracujących laboratoriach luminescencyjnych. Idea konferencji spotkała się z dużym zainteresowaniem naukowców i od tej pory organizowana jest cyklicznie. Z biegiem lat metody luminescencyjne zyskiwały sobie coraz więcej zwolenników, co zaowocowało powstaniem wielu nowych laboratoriów luminescencyjnych na całym świecie. Także od wielu już lat badania prezentowane podczas konferencji publikowane są w najbardziej renomowanych czasopismach po-



Uczestnicy konferencji

święconych tej tematyce: „Radiation Measurements” oraz „Quaternary Geochronology”.

Zasadniczym celem konferencji jest prezentacja aktualnie prowadzonych badań w dziedzinie metod fizycznych służących pomiarowi czasu, konstrukcji skal czasu dla zdarzeń w historii Ziemi i człowieka sięgającej milion lat wstecz, a także osiągnięć naukowych i technicznych, służąca pogłębianiu interdyscyplinarnej współpracy ośrodków naukowych i badawczych z takich dziedzin jak fizyka, paleogeografia, geologia i archeologia.

Obrazy konferencji zostały podzielone na kilka sesji tematycznych, w których wiodącymi tematami były: metody datowania i ich zastosowanie w geologii czwartorzędu oraz metody badań obiektów archeologicznych, metod określania dawki pochłoniętej oraz określania dawki rocznej w badanych materiałach. Nie mogło także zabraknąć tematyki poświęconej dalszemu rozwojowi aparatury badawczej.

W ramach konferencji każdego dnia rano odbywały się warsztaty dotyczące podstawowych zagadnień związanych z metodami luminescencyjnymi. Każdy z czterech wykładów poświęcony był innemu aspektowi datowania luminescencyjnego i skierowany głównie do najmłodszych uczestników konferencji. Autorami wykładów byli panowie: A. Bluszcz (Polska), J.P. Buylaert (Dania), D.C.W. Sanderson (Wielka Brytania) oraz S.W.S. McKeever (Stany Zjednoczone). Warsztaty te, pomimo wczesnej godziny, cieszyły się bardzo dużą popularnością.

Pierwszy dzień rozpoczął się od referatów związanych z problemami wyznaczania dawki pochłoniętej. Tematyka ta zdominowała aż trzy sesje, a głos w dyskusjach zabierali najznamienitsi goście konferencyjni. Ostatnia sesja dnia poświęcona została problemom związanym z prezentacją i interpretacją danych pomiarowych rejestrowanych podczas pomiarów luminescencyjnych.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się od prezentacji poświęconych problematyce wyznaczania dawki rocznej badanych osadów. W następnej sesji tematycznej można

było zapoznać się z najnowszymi osiągnięciami w tematyce rozwoju sprzętu badawczego. W szczególności przedstawiony został najnowszy czytnik luminescencyjny, który bazuje na rejestracji sygnału luminescencyjnego przy pomocy kamer CCD.

Ostatnia sesja referatowa była poświęcona tak zwanym problemom specjalnym, można więc było posłuchać między innymi o modelach pozwalających opisać tempo erozji w oparciu o datowania luminescencyjne. Późne popołudnie zostało przeznaczone na pierwszą turę sesji plakatowej, podczas której w miłej atmosferze można było dyskutować przy plakatach z ich autorami, którzy w większości stanowili najmłodszą część społeczności konferencyjnej.

Po całonocnych obradach uczestnicy konferencji zostali zaproszeni na uroczyste spotkanie z Prezydentem miasta Torunia, które odbyło się w Dworze Artusa przy toruńskim rynku.

Trzeci dzień poświęcony był w całości zagadnieniom podstawowym, które związane są z metodologią pomiarową. Można więc było się zapoznać z wieloma nowymi pomysłami modyfikacji procedur pomiarowych oraz z ewentualnymi korzyściami idącymi za każdą taką modyfikacją. Na wieczór zaplanowano drugą część sesji posterowej, która także toczyła się w wybitnie spokojnej i przyjaźnielskiej atmosferze.

Czwarty dzień konferencji rozpoczął się od krótkiej prezentacji miasta Vancouver w Kanadzie, które jako jedyne zgłosiło chęć podjęcia się organizacji przyszłej konferencji luminescencyjnej. Vancouver zostało więc przez aklamację wybrane na oficjalnego organizatora LED 2014.

Dalsza część porannej sesji poświęcona była ponownie zagadnieniom związanym z tematyką problemów podstawowych. Tematyka ta dominowała jednak tylko podczas porannej sesji, następnie ustąpiła tematyce związanej z zastosowaniem metod luminescencyjnych jako narzędzia bardzo pomocnego w badaniach poświęconych opisowi wielu zjawisk zachodzących na naszej planecie (a Mars?). Ostatni dzień konferencji poświęcony był głównie tematyce zastosowania metod luminescencyjnych w archeologii. Podczas popołudniowej sesji odbyło się uroczyste wręczenie nagród doktorantom, którzy szczególnie wyróżnili się prezentacją swoich prac.

Pięć dni konferencji były wypełnione od rana do wieczora, ale po uczestnikach konferencji nie było widać zmęczenia. Na koniec otrzymaliśmy podziękowania za świetnie zorganizowaną konferencję oraz owocne dysputy naukowe.

W skład komitetu organizacyjnego wchodziły następujące osoby: Andrzej Bluszcz (przewodniczący), Grzegorz Adamiec, Piotr Moska, Grzegorz Poręba, Jarosław Sikorski – wszyscy z Politechniki Śląskiej; Alicja Chruścińska (zastępca przewodniczącego) i Krzysztof Przegiętka z Uniwersytetu w Toruniu oraz Robert Sokołowski z Uniwersytetu Gdańskiego.

LED2011 przeszedł więc do historii. Kolejne nasze spotkanie odbędzie się w Vancouver w Kanadzie w 2014 roku.

Więcej informacji o konferencji znajduje się na stronie: [www.led2011.polsl.pl](http://www.led2011.polsl.pl).



## Z matrycą do innowacyjnej przedsiębiorczości

24 października w Zabrze odbyła się konferencja inaugurująca projekt „Z matrycą do innowacyjnej przedsiębiorczości”, realizowany przez Katedrę Stosowanych Nauk Społecznych Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej. Projekt ten powstał w odpowiedzi na potrzebę wyposażenia w wiedzę z zakresu innowacji marketingowej i marketingu innowacji studentów i doktorantów oraz przedsiębiorców reprezentujących mikro, małe i średnie firmy z województwa śląskiego.

### Dorota Dolińska-Weryńska

W konferencji wzięli udział przedstawiciele nauki, członkowie Rady Ekspertów projektu, studenci Politechniki Śląskiej, specjaliści ds. Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, a także praktycy z zakresu innowacji marketingowej w sektorze MMŚP.

Spotkanie otworzył dr Piotr Weryński z Politechniki Śląskiej – kierownik projektu. Przybliżył on słuchaczom główne cele i założenia projektu, którymi są: podniesienie kompetencji kadry śląskich uczelni z zakresu marketingu innowacji i innowacji marketingowej w MMŚP, dostosowanie programów nauczania do potrzeb MMŚP w wyżej wspomnianym zakresie oraz zwiększenie umiejętności marketingowych przedstawicieli

MMŚP. Dr Weryński podkreślił, że finalnym produktem trwającego trzy lata projektu będzie matryca do diagnozy potrzeb marketingowych, tzn. narzędzie (test), podręcznik, program komputerowy do nauczania studentów, doktorantów uczelni regionu oraz przedsiębiorców



Wystąpienie dr. Piotra Weryńskiego, kierownika projektu



z MMŚP w zakresie marketingu innowacji i innowacji marketingowych. Matryca ta ma diagnozować w 6 wymiarach: klient, otoczenie, marka oraz strategię, procesy, kompetencje. – Wartość dodaną projektu stanowi nowy, merytoryczny charakter współpracy nawiązany dzięki projektowi przez środowiska nauki i biznesu – dodał dr Weryński.

Kolejny referat wygłosił prof. Wojciech Czakon z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, który mówił o znaczeniu zaufania w kształtowaniu relacji z klientami oraz o walorach rynku w gospodarce. Zwrócił także uwagę na istotę zaufania w badaniach współczesnej ekonomii i zarządzaniu. Podkreślił, że zaufanie wyraża ludzki wymiar działalności gospodarczej, powstaje w cyklu gospodarczym, nie można go zastąpić, za to można uzyskać na wiele różnych sposobów, które będą się różniły kosztem i efektywnością.

Dr inż. Arkadiusz Szmał, dyrektor Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej przybliżył z kolei zagadnienie możliwości współpracy uczelni z MMŚP dla ich innowacyjnego rozwoju. Omówił współpracę trzech środowisk: biznesu, nauki oraz administracji na przykładzie Politechniki Śląskiej, zwracając uwagę na

infrastrukturę transferu wiedzy oraz formy współpracy. Przedstawił ponadto cele działalności CITT takie jak: transfer innowacyjnych rozwiązań do gospodarki, promocja oferty technologicznej oraz badawczej uczelni czy wspieranie przedsiębiorczości akademickiej, szczególnie w zakresie zakładania spółek spin off.

W drugiej części konferencji głos zabrali specjaliści z zakresu Funduszy Europejskich. Iwona Czaplikowska z Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A wygłosiła referat na temat wpływu funduszy Unii Europejskiej na wzrost innowacyjności śląskich przedsiębiorstw. Z kolei Ewa Warecka, specjalista ds. Europejskiego Funduszu Społecznego, zaprezentowała specyfikę projektów innowacyjnych w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki w aspekcie ich pisania i realizacji.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem, wzięło w niej udział ponad 150 gości, co świadczy o ważności podjętej tematyki badawczej oraz konieczności kontynuowania dyskusji w ramach kolejnych konferencji, szkoleń i paneli.

Informacje na temat projektu można uzyskać na stronie [www.innowacyjna-matryca.pl](http://www.innowacyjna-matryca.pl) oraz w Biurze Projektu pod numerem (32) 277 73 23.

## CITT patronem działalności klubu Plastigo

Inauguracja działalności Klubu Plastigo miała miejsce 6 października podczas konferencji Plastinvent, która odbyła się w dniach 6-7 października w Centrum Kongresowym Hotelu Ossa koło Rawy Mazowieckiej.

### Marcin Włodarczyk

Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej objęło patronat nad działalnością klubu od początku jego istnienia. Założycielem klubu jest Firma Plastigo z Częstochowy, która aktywnie angażuje się w procesy integracji branży przetwórstwa polimerów, będąc jednocześnie inicjatorem wraz z CITT Politechniki Śląskiej powstania Klastra Przetwórstwa Polimerów Plastosfera.

Działalność klubu przyczynić się ma do ułatwienia wdrażania innowacji w sektorze polimerowym. Główne cele klubu to budowanie wspólnego prestiżu oraz siły śro-

dowiska, jak również więzi i ścisłych relacji członków klubu, integracja środowiska poprzez organizowanie spotkań, szkoleń, konferencji i seminariów, wymiana informacji i doświadczeń oraz wzajemna współpraca pomiędzy jego członkami. Cele realizowane są poprzez działania promocyjne, biznesowe oraz edukacyjne. Niezbędne informacje o tej inicjatywie dotyczące za-

równo jej działalności, jak również możliwości dołączenia do grona członków znajdują się na stronie internetowej Klubu Plastigo pod adresem: [www.club.plastigo.pl](http://www.club.plastigo.pl).





# Perspektywy użytkowania terenów w województwie śląskim

Jeszcze – a może aż – kilkanaście lat temu wielu z nas w prasie, książkach i dyskusjach napotykało na próbę odpowiedzi na pytanie o to, jaki będzie świat w XXI wieku. Poznawaliśmy różne wizje przyszłości, które obecnie możemy konfrontować z rzeczywistością. Podobnie i teraz grupa naukowców i ekspertów branżowych zachęca do dyskusji o przyszłym użytkowaniu terenów, twierdząc, że zjawiska je kształtujące są wyobrażalne w perspektywie najbliższych 40 lat.

## Marcin Baron

Opracowanie scenariuszy zmian użytkowania terenów w województwie śląskim do roku 2050 jest hasłem wywołującym przedsięwzięcia zorganizowanego przez Główny Instytut Górnictwa, Politechnikę Śląską oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Instytucje te, przy szerokim zaangażowaniu autorytetów z różnych środowisk, tworzą interdyscyplinarne zespoły zadaniowe, które skupiają się na identyfikowaniu i weryfikowaniu wzajemnego oddziaływania czynników kształtujących przestrzeń najsilnie zurbanizowanego polskiego regionu. Uczestnicy projektu posługują się metodami foresightu. – Analizujemy tendencje i trendy globalne, które będą wywierały wpływ na zachowania użytkowników przestrzeni województwa – opisuje kierujący pracami dr Leszek Trząski z GIG-u. – Innymi słowy definiujemy jak to, co przyniesie nam przyszłość: zmiany technologiczne, oczekiwania społeczne, relacje polityczne, stan gospodarki, presje środowiskowe czy też inne determinanty, znajdzie odbicie tu w województwie śląskim w decyzjach lokalizacyjnych inwestorów, w polityce przestrzennej samorządów lokalnych, w wyborach mieszkańców odnośnie kształtowania przestrzeni prywatnych i publicznych – dodaje dr Trząski.

Proces ten wsparło Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które na realizację projektu przyznało dotację ze środków Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. O tym, że prowadzenie prac studialnych tego typu jest istotne dla współczesnego biznesu oraz władz publicznych przekonuje prof. Florian Kuźnik z Katedry Badań Strategicznych i Regionalnych Uniwersytetu

Ekonomicznego w Katowicach. – Myślenie scenariuszowe, foresightowe od lat jest już uznaną metodą wykorzystywaną zarówno przez duże korporacje, jak i przez rządy krajów o dynamicznie rozwijającej się gospodarce – podkreśla profesor. – Choć obecnie tak wiele uwagi poświęcamy w codziennych mediach i debatach publicznych strefom aktywności gospodarczej czy też rewitalizacji wybranych obszarów miejskich, w dłuższej perspektywie czasu wylaniają się przed nami zupełnie inne wyzwania – podsumowuje wyniki części prac projektowych prof. Kuźnik. Prawdziwa gra w horyzoncie nadchodzących 40 lat będzie toczyła się o szeroko rozumiane tereny przyrodnicze, których w województwie śląskim nie brakuje. To ich użytkowanie jest przysłowiowym jęczymkiem u wagi w decyzjach politycznych i gospodarczych. Będziemy świadkami coraz silniejszej presji na ochronę bądź zagarnianie takich obszarów pod funkcje gospodarcze lub osadnicze. To znajdzie swoje odbicie nie tylko w konfliktach o przestrzeń, ale przede wszystkim w cenach na rynku nieruchomości i dynamice tego rynku. Zmiany użytkowania terenów przyrodniczych spowodują konieczność tworzenia nowej, często rozległej lub rozproszonej infrastruktury. To z kolei wpływa na ogólne i jednostkowe koszty dostarczania usług publicznych na terenach, na których zajdzie taka konwersja. Nie jest niemożliwym scenariusz, w którym w czasie zbiegnie się konieczność zarówno odnowy starej infrastruktury na tracących swoją dynamikę rozwojową nam współczesnych obszarach osadniczych i przemysłowych, jak i inwestowania bądź ponoszenia wysokich kosztów eksploatacji infrastruktury rozbudowywanej na obszarach o nowych funkcjach. Z tego rodzaju wyzwaniami będą musiały zmierzyć się w pierwszej kolejności samorządy

lokalne, ale równie istotne będą one dla inwestorów i mieszkańców.

Dynamizowaniu procesów suburbanizacji lub wręcz niekontrolowanego „rozlewania się” obszarów zurbanizowanych w województwie śląskim sprzyjać będzie rozwój infrastruktury transportowej. Już obecnie w pasmach autostrad A4 i A1 oraz dróg ekspresowych obserwowane są znaczne zmiany na rynku nieruchomości. To wzdłuż tych tras lokuje się sporo nowych terenów mieszkaniowych, których wartość stopniowo wzrasta. Z perspektywy regionalnej jest to impulsem do wielu procesów rozwojowych; z perspektywy lokalnej oznacza jednak spore obecne i przyszłe dysproporcje – pozytywne efekty w nowych lokalizacjach oraz nadmierną eksternalizację kosztów na obszary centralne, przede wszystkim dużych miast. Właśnie one będą musiały radzić sobie z jednej strony z wyludnianiem – a więc zarówno utratą wpływów podatkowych, jak i na przykład kosztami rewitalizacji dzielnic mieszkaniowych – a z drugiej strony z koniecznością obsłużenia codziennej aktywności tysięcy ludzi przyjeżdżających do pracy, w sprawach administracyjnych lub by skorzystać z rozrywki. Przy póki co słabo rozwijającej się komunikacji publicznej powodować to będzie dodatkowo ciągle obciążenia miast ruchem samochodowym. Pytaniem otwartym pozostaje, czy siła usługowa i przemysłowa dużych miast pozwoli utrzymać ich infrastrukturę. Nie lada wyzwaniem będzie także takie prowadzenie polityki, które zapewni ponowne użytkowanie pod funkcje przemysłowe brownfieldów, czyli obecnych obszarów przemysłowych. Jeżeli to się nie uda, regionowi, a szczególnie jego aglomeracjom miejskim, grozi narastanie syndromu nieciągłości przestrzeni. Pomiędzy obszarami intensywnego użytkowania terenów występować będą rozległe niezagospodarowane obszary uwalniane przez współczesny nam przemysł, który stopniowo będzie zmniejszał swą terenochłonność lub po prostu likwidował działalność.

Oczywistym jest, że na wiele pytań nie potrafimy znaleźć jednoznacznej odpowiedzi – komentuje wyniki dotychczasowych prac prof. Zbigniew Kamiński z Katedry Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Politechniki Śląskiej. – Jeszcze gorzej byłoby jednak gdybyśmy tych pytań w ogóle nie stawiali. Taki zresztą jest sens metody

scenariuszowej, by umieć wariantowo ocenić przyszłość, która nas czeka – dodaje prof. Kamiński. Bez tego rodzaju prac, zdaniem profesora, nie można dobrze przygotować się do planowania przestrzennego ani w skali regionu, ani w perspektywie lokalnej. Trudno jest także prowadzić politykę rozwoju regionu nie mając wyobraźni o tym, jak może kształtować się użytkowanie przestrzeni województwa. Trzeba mieć świadomość, że w pierwszej kolejności to rynek oraz zachowania mieszkańców i inwestorów decydować będą o perspektywach rozwojowych regionu. Pewne procesy katalizować można wykorzystując interwencję publiczną, która często ma realne oddziaływanie na przestrzeń – choćby przez inwestycje szeroko rozumianego celu publicznego. Właśnie dlatego trzeba nieustannie zderzać ze sobą myślenie strategiczne, planowanie przestrzenne oraz studia foresightowe. – Procesów użytkowania terenów nie można zatrzymać na chwilę, zadać im warunki funkcjonowania, a następnie obserwować jak w tych warunkach w wysoce przewidywalny sposób zachodzą będą oczekiwane zmiany. Miasta i regiony nie są laboratoriami – podsumowuje pół żartem prof. Kamiński – tutaj nawet jeśli eksperymentujemy, to nigdy nie na modelu ani w bezpiecznych warunkach. Stąd też potrzebny jest nieustanny ogląd na to, co dzieje się w otoczeniu oraz umiejętność łączenia wyobrażeń z ambicjami i wizjami rozwoju. Tylko to może w konsekwencji przełożyć się na dobrą taktykę postępowania – dodaje.

W tym duchu finalizowane będą prace nad foresightem użytkowania terenów w województwie śląskim do roku 2050. Przed nami etap formułowania rekomendacji. Chcemy jednak, by stały się one swoistym przewodnikiem nie tylko dla polityków, ale także dla realnej sfery gospodarki. W rzetelny sposób mówimy i będziemy mówić o tym, co może dziać się w województwie śląskim w aspekcie użytkowania terenów – mówi dr Trząski i dodaje – zaś publiczni i prywatni odbiorcy tego komunikatu będą mogli przełożyć nasze oceny na swoje strategie inwestycyjne, przewidywania co do kształtu rynku nieruchomości i podejmowane działania.

Zakończenie prac konsorcjum zapowiedziano na jesień 2012 r. Z aktualnościami i innymi informacjami można zapoznać się odwiedzając stronę internetową [www.scenariuszeslask2050.pl](http://www.scenariuszeslask2050.pl).



Podczas jednego ze spotkań w ramach prac nad studiami foresightowymi

# Radio naszej młodości

W dniu 27 października 2011r. w Klubie Pracowników Politechniki Śląskiej odbyło się spotkanie promocyjne z okazji wydania monografii „Radio Naszej Młodości” pod redakcją Andrzeja Wąsowicza i Stefana Mercika.

## Stefan Mercik

Wydawcą monografii jest Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Śląskiej – Oddział Budownictwa oraz Bratniak Gliwicki działający w ramach Komisji Historycznej przy Bibliotece Głównej Politechniki Śląskiej. Monografia jest pracą zbiorową, zawiera 300 stron druku i jest bogato ilustrowana dokumentami z okresu działania „Radiowęzła Domów Studenckich” (RDS) oraz „Ośrodka Radia Studenckiego (ORS) z siedzibą w Domu Studenckim przy ul. Łużyckiej 30, a także gościnnie radiowęzła „Rad-Jolka”, działającego w DS Sezam przy ul. Pszczyńskiej 89a. Na kartach prezentowanej monografii wspomnieniami z lat 1954-2011 dzielą się radiowcy studenci oraz ich sympatycy i przyjaciele.

Wydanie monografii stało się okazją do miłego spotkania

po z górą 50 latach ponad 80-osobowej grupy radiowców oraz ich przyjaciół i zaproszonych gości. Spotkanie otworzyli redaktorzy monografii, szczególnie powitanie kierując pod adresem sponsorów, którzy wsparli finansowo wydanie monografii, wręczając im specjalne adresy dziękczynne.

Po uroczystych powitaniach odbył się koncert kameralny w wykonaniu młodych wokalistek i muzyków z Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Stanisława Moniuszki w Zabrze.

Po koncercie prowadzenie spotkania, przy dźwiękach sygnałów radiowych „RDS-u”, „Politechniki Jeden” oraz „ORS-u”, objął Tadeusz Chmiel, były radiowiec, i późniejszy wieloletni spiker Polskiego Radia w Katowicach. Następnie redaktorzy monografii w krótkim wystąpieniu



Foto A. Witwicki

Uczestnicy spotkania w Klubie Pracowników Politechniki Śląskiej

przedstawili genezę pomysłu spisania wspomnień radiowców, omówili niektóre problemy wydawnicze oraz strukturę monografii.

Na zakończenie wystąpienia współredaktorzy i wydawcy monografii zaproponowali utworzenie archiwum przy Ośrodku Radia Studenckiego, gromadzącego dokumentację dotyczącą radiowców lokalnych, działających na Politechnice Śląskiej przed powstaniem ORS-u. Umożliwiłoby to w przyszłości wydanie suplementu lub drugiego, pogłębionego wydania monografii radia stu-

denckiego na Politechnice Śląskiej.

Po wystąpieniu redaktorów Tadeusz Chmiel zachęcił zebranych do wypowiedzi i wspomnień. Skorzystali oni chętnie z tego zaproszenia i opowiadali niekończące się, zabawne wydarzenia ze studia radiowego, anegdoty i liczne ciekawostki. Wspólna fotografia była końcowym akcentem tej części spotkania. W części nieoficjalnej toczyły się dalsze wspomnienia do późnych godzin wieczornych.

## RADIO NASZEJ MŁODOŚCI

**Rozdział I** zawiera teksty autorstwa pionierów Radiowęzła Domów Studenckich, które zamyka wywiad, jaki przeprowadził Andrzej Wąsowicz z Mariuszem Walterem, a także wspomnienia związane z działalnością Stefana Guzowskiego, animatora działań kulturalnych Rady Uczelnianej ZSP. W tym rozdziale użyjemy też gościnnie miejsca na wspomnienia kolegów z „Rad-Jolki”, później „Sonik”, działających w DS Sezam.

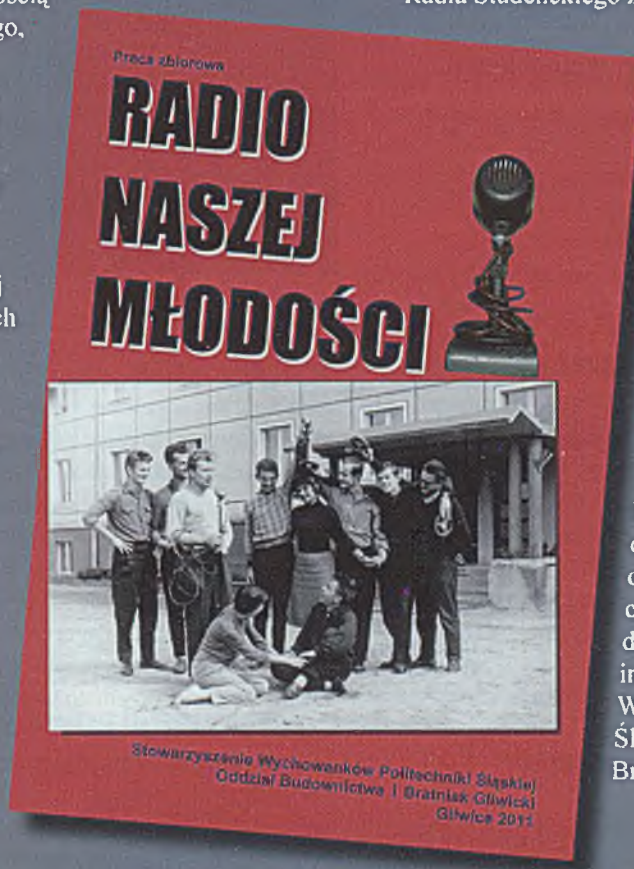
**Rozdział II** prezentuje wspomnienia naszych sympatyków i o naszych sympatykach. Dzięki ich pomocy, życzliwości i wsparciu program radiowy nabierał ciekawych treści, tonów i barw, trafiając do studenckich słuchaczy.

W końcowej części tego rozdziału prezentujemy wywiad, jaki Andrzej Wąsowicz przeprowadził w Paryżu ze sławnym aktorem Wojciechem Pszoniakiem, najzagorzalszym sympatykiem RDS-u.

**Rozdział III** zawiera wspomnienia radiowców kontynuujących działalność studenckiego radia, poczynając od końcówki lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia do dziś, w ramach Ośrodka Radia Studenckiego z siedzibą w DS Piast przy ul. Łużyckiej 30, dawnej siedzibie RDS-u.

**Rozdział IV** jest próbą naszkicowania tła, w jakim działały radia studenckie. Adresowany jest do młodych radiowców z nadzieją, że pozwoli lepiej zrozumieć treść i przesłanie wspomnień zawartych w poprzednich rozdziałach

**Rozdział V**, pisany trochę „pro domo sua”, jest okazją do przekazania czytelnikowi przez wydawców monografii garści informacji o Stowarzyszeniu Wychowanków Politechniki Śląskiej oraz Wydawnictwie Bratniak Gliwicki.



*Monografia w cenie 40 zł jest do nabycia w siedzibie Stowarzyszenia Wychowanków na Wydziale Budownictwa przy ul. Akademickiej 5, p. 224, tel: 32 237 11 86, e-mail: elzbieta.nowakowska@polsl.pl.*

## Kto ty jesteś?

W tegorocznym spisie powszechnym, według nieoficjalnych jeszcze informacji, prawie 400 tys. osób zaznaczyło jako pierwszą narodowość śląską. To ponad 100 proc. więcej niż w roku 2002, gdy narodowość śląską zadeklarowało ponad 173 tys. osób. Warto się więc zastanowić, kim jest współczesny Ślązak i co dzisiaj znaczy być Ślązakiem?



### Katarzyna Wojtachnio

Na zadane powyżej pytania próbowała odpowiedzieć dr Elżbieta Anna Sekuła z Instytutu Badań Przestrzeni Publicznej podczas konferencji naukowej „Górnoślązacy. Problemy społeczności pogranicza w XX wieku”, która odbyła się w dniach 20-21 października w Gliwicach. Zorganizowana została przez Muzeum w Gliwicach wraz z Instytutem Pamięci Narodowej w Katowicach oraz Ruhr-Universität w Bochum w Niemczech.

#### „Jesteśmy Ślązakami”

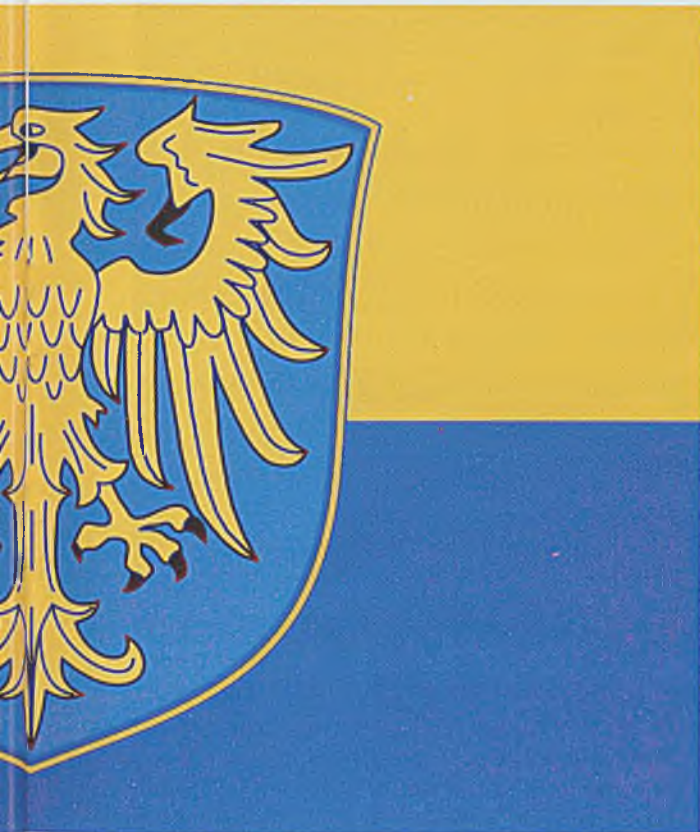
Wraz z zespołem, w którego skład weszli prof. Bohdan Jałowiecki, prof. Walter Żelazny i mgr Piotr Majewski również z Instytutu Badań Przestrzeni Publicznej, dr Elżbieta Anna Sekuła dokonała analizy socjologicznej tegorocznych wyników spisu powszechnego, który wywołał na Śląsku bardzo dużo emocji. – Zainteresowało nas, co tak naprawdę się kryje za deklaracjami narodowości śląskiej. Podczas spisu powszechnego w 2002 r. 173 153 obywateli polskich zadeklarowało narodowość śląską. Od kilku lat toczą się spory dotyczące tego, czy liczba osób deklarujących narodowość śląską jest znacząca, czy niewielka. Wyniki tegoroczne mogą być jeszcze bardziej imponujące – podkreślała dr Sekuła.

W badaniu wzięły udział 503 osoby z różnych miast i wsi znajdujących się w województwie śląskim i opolskim, które w spisie powszechnym określiły pierwszą narodowość jako śląską. Odpowiedziały one na szereg pytań zamkniętych i otwartych, dotyczących ich wyboru.

Założeniem projektu było przede wszystkim dowiedzenie się, co tak naprawdę kryje się za słowami kilkuset tysięcy ludzi, którzy mówią o sobie „jesteśmy Ślązakami”. – Podstawowe znaczenie tego projektu sprowadza się do pokazania korzeni tożsamości i roli, jaką pełni ona dzisiaj w indywidualnym i społecznym funkcjonowaniu jednostek. Ważne są również skutki społeczne takich identyfikacji – deklaracje nie są zawieszane w społecznej próżni: mają swój kontekst i uwarunkowania, którym chcemy się bliżej przyjrzeć, ale w ślad za nimi idą również określone postawy i zachowania społeczne, domagające się uważnej analizy – podkreślała badaczka.

Jest także cel czysto pragmatyczny. Wyniki badań mogą posłużyć władzom kraju jako materiał opiniotwórczy przy proponowaniu kolejnych rozwiązań legislacyjnych. – Warto przyjrzeć się ustawie do spraw mniejszości. Być może raport będzie dobrym powodem, by powrócić do prac nad nią i przyczyni się do stworzenia bazy dla polityki Polski wobec zamieszkujących nasz kraj mniejszości – tym bardziej, że w wymiarze praktycznym staje się on wielokulturowy – podkreślała dr Sekuła.

# Ślązak mały...



Zdaniem badaczy, motywacje podawania narodowości śląskiej podczas spisu powszechnego mogą być trzy. Po pierwsze, motywacja natury historycznej, gdzie może chodzić o głębszy kontekst, np. o rodzaj poczucia krzywdy, poczucia bycia represjonowanym w PRL-u i odreagowanie tego. Mogła to być również reakcja na współczesne poczynania państwa wobec obywateli.

**Większość Ślązaków ma świadomość tego, że ich kultura regionalna jest odrębna i są z tego powodu dumni. Zapytani o to, czy śląska kultura, historia i tradycja powinny być elementem programu regionalnej edukacji szkolnej, prawie jednogłośnie odpowiedzieli twierdząco.**

Druga motywacja wiąże się ze świadomością ludzi, do czego owa deklaracja może doprowadzić. Może to być bowiem także użyteczny instrument w sferze polityki. Na przykład, posiadając wiedzę, jakie są ko-

rzyści z posiadania statusu mniejszości narodowej, mogą dążyć do jego osiągnięcia.

Trzecia teza jest natomiast najbardziej kulturoznawcza, antropologiczna. Zakłada, że zadeklarowanie narodowości śląskiej jest swego rodzaju poszukiwaniem tożsamości. – Jest to motywacja szczerą, autentyczną, z jednej strony bez nawiązywania do przeszłości i odreagowywania, a z drugiej strony bez szukania swojego interesu. W tym wypadku dana osoba ma poczucie bycia przede wszystkim Ślązakiem i chce to zaakcentować w sferze publicznej – wyjaśniała badaczka. Wszystkie te hipotezy się nie wykluczają, wyniki badań wskazują nawet, że się na siebie nakładają.

Wśród badanych osób przeważała motywacja, że Ślązacy stanowią odrębną grupę narodową, mającą swoją kulturę, tradycję, język i łączy ich poczucie wspólnoty. Zaznaczyła ją znacznie ponad połowa ankietowanych. Zgodnie z przewidywaniami pojawiły się również głosy, że dzięki posiadaniu statusu mniejszości narodowej Ślązacy będą mieli więcej do powiedzenia w Polsce – uważa tak nieco ponad jedna trzecia respondentów. Są także motywacje historyczne, związane z tym, że zdaniem części ankietowanych, państwo polskie w przeszłości źle traktowało Ślązaków oraz obecnie również źle ich traktuje.

W tegorocznym spisie powszechnym pojawił się jeszcze jeden aspekt, który mógł mieć znaczny wpływ na jego wyniki. Chodzi o słowa wypowiedziane przez prezesa Prawa i Sprawiedliwości Jarosława Kaczyńskiego, który wyraził opinię, że śląskość to zakamufLOWANA opcja niemiecka. Podczas badań można jednak zauważyć pewną niespójność, ponieważ motywację świadczącą o tym, że wypowiedź Jarosława Kaczyńskiego była powodem zadeklarowania narodowości śląskiej zaznaczył tylko 1 proc. ankietowanych, czyli 5 osób. Jednak przy bezpośrednio zadany pytanie, czy wypowiedź ta wpłynęła na deklarację narodowości w spisie powszechnym, odpowiedź twierdzącą udzieliło 20 proc. badanych. – Wydaje mi się, że w przypadku większości z tych blisko 20 proc. ankietowanych wypowiedź Kaczyńskiego była argumentem ostatecznym i najmniej ważnym przy podejmowaniu decyzji, natomiast ten 1 proc. to osoby, dla których ta wypowiedź była zasadniczą motywacją – tłumaczyła badaczka. Reszta ankietowanych czuje się więc rzeczywiście Ślązakami.

## Autoportret Ślązaka

Kim jest więc współczesny Ślązak? Kto zdaniem ankietowanych może nazywać siebie tym mianem? Dla przeważającej części jest nim ten, kto po prostu czuje się Ślązakiem. Dopiero później wymieniano utarte już założenia, że może być nim osoba, która w regionie tym się urodziła, ma rodziców Ślązaków czy też mieszka na Śląsku.

A czy Ślązak jest bardziej Niemcem, czy Polakiem? A może po prostu Ślązakiem? W tym wypadku ponad połowa badanych – 55 proc. – twierdzi, że tylko i wyłącznie Ślązakiem. Niemalże jedna trzecia uważa, że Polakiem, zaś opcję niemiecką zaznaczył jedynie 1 proc. ankietowanych. – Wyniki jednoznacznie więc pokazują, że zarzuty o proniemieckość, które pojawiają się i w polityce,

i w nauce są nieuzasadnione – mówiła dr Elżbieta Anna Sekuła. Badacze postanowili zająć się także kwestią autostereotypu, czyli tego, w jaki sposób postrzegają siebie sami Ślązacy. Portret własny rysuje się bardzo pozytywnie. Zdaniem prawie wszystkich respondentów, Ślązacy są osobami bardzo pracowitymi, rodzinnymi, religijnymi i uczciwymi. Wciąż jednak pokutuje stereotyp, że Ślązak jest nieufny wobec obcych. Mniej więcej połowa respondentów nadal uważa, że jest to prawda.

Zapytani o to, jakie korzenie posiada ich rodzina, prawie połowa badanych odpowiedziała, że są one czysto śląskie. Korzenie polskie posiada 16 proc., niemieckie 10 proc., zaś mieszane ponad 23 proc. W znakomitej większości przypadków ojciec i matka urodzili się na Śląsku, prawie wszyscy deklarujący narodowość śląską urodzili się w tym regionie – aż 97 proc., zaś ich partnerzy również przeważnie pochodzą ze Śląska.

A czym dla nich jest śląskość? Przede wszystkim podtrzymywanie tradycji śląskiej, obrzędów, trwanie przy korzeniach. Śląskość to dla nich także odrębna kultura, poczucie tożsamości, identyfikacja ze regionem i oczywiście język śląski. Są również i tacy, dla których śląskość kojarzy się z pracą w kopalni czy też z krajobrazem przemysłowym: z hałdami węgla i kominami. Stereotypy te powiela już jednak bardzo niewielki odsetek ludzi.

## Śląska kultura

Badacze poświęcili wiele miejsca na zagadnienia związane z kulturą i językiem. Na pytanie, jakiej kulturze jest najbliższa śląska kultura, prawie połowa ankietowanych

odpowiedziała, że jest mieszanką trzech kultur: polskiej, niemieckiej i czeskiej. Na drugim miejscu wskazano kulturę niemiecką – 26 proc., zaś polska uzyskała jedynie 9 proc. Większość Ślązaków ma świadomość tego, że ich kultura regionalna jest odrębna i są z tego powodu dumni. Zaś zapytani o to, czy śląska kultura, historia i tradycja powinny być elementem programu regionalnej edukacji szkolnej, prawie jednogłośnie odpowiedzieli, że tak.

---

**Badana grupa bardzo mocno akcentuje kwestię języka. Znakomita większość bardzo dobrze włada gwarą śląską, ale jeżeli pada pytanie o edukację i konieczność pojawienia się języka w szkole, to jednak uważają, że powinna to być nauka dobrowolna.**

---

Istotnym elementem kultury śląskiej jest także język. Ponad 80 proc. mówi po Śląsku dobrze albo bardzo dobrze. Jedynie nieco ponad 4 proc. nie włada gwarą w ogóle. A kiedy najczęściej używają śląskiego? Przede wszystkim w domu, w gronie towarzyskim i najbliższej rodziny, a także w kontaktach z sąsiadami. W takich sytuacjach czują się swobodnie i mają gwarancję, że zostaną zrozumiani. Co ciekawe, niemal połowa ankietowanych



Foto A. Korzeniowski

Spośród badanych osób, które zadeklarowały narodowość śląską, ponad 80 proc. mówi po śląsku dobrze albo bardzo dobrze. Najczęściej używają śląskiego w domu, w gronie towarzyskim i najbliższej rodziny, a także w kontaktach z sąsiadami. Niemal połowa ankietowanych odpowiedziała, że mówi gwarą również w pracy.





Foto A. Korzeniowski

Jeden z happeningów Ruchu Autonomii Śląska. Ponad trzysta osób, trzymając w dłoniach żółte lub niebieskie kartoniki, stworzyło w centrum Katowic wielkie serce w barwach Górnego Śląska.

townych odpowiedziała, że używa śląskiego również w pracy. Dodatkowo 65 proc. Ślązaków uważa za całkowicie normalne to, że posiadają swój język, jest on w końcu częścią ich życia, kultury. Czy jednak, gdyby nie posiadali swojego odrębnego języka, dalej czuliby się Ślązakami? Większość, bo aż 60 proc., odpowiedziała, że tak, jednak jest także liczna grupa ludzi, którzy nie wyobrażają sobie bycia Ślązakiem i nieposiadania własnego języka – jest ich aż 25 proc. Trudno się zresztą dziwić, skoro ponad 30 proc. ankietowanych orzekło, że w ich domach mówiło się wyłącznie po śląsku – jest to dla nich więc pierwszy język. U prawie połowy badanych gwara była traktowana na równi z językiem polskim, władano więc nimi oboma. Nie trudno jednak zauważyć, że kwestia języka jest dla Ślązaków bardzo istotna. – Badana grupa bardzo mocno akcentuje kwestię języka, ale w sposób racjonalny. Jak widać, znakomita większość bardzo dobrze włada gwara śląską, ale jeżeli pada pytanie o edukację i konieczność pojawienia się języka w szkole, to jednak uważają, że powinna to być nauka dobrowolna – podkreślała dr Sekuła. Ważny jest też fakt, że większość ankietowanych nie traktuje śląskiego jako język odrębny, tylko jako język regionalny.

### Mała ojczyzna

A czym dla osób deklarujących narodowość śląską może być Śląsk? Najwięcej osób, czyli 35 proc. ankietowanych, uważa go za swoją małą ojczyznę. Sporo ankietowanych zaznaczyło także, że Śląsk to miejsce, w którym żyją, ich dom, ziemia rodzinna, miejsce gdzie się urodzili i wy-

chowali. Były także rzadziej wskazywane, ale bardzo oryginalne wypowiedzi. – Jedną z najbardziej interesujących była moim zdaniem „Śląsk jest miejscem, w którym umrę” – opowiadała badaczka. – Pokazuje ona taką szczerą i nieskrywaną chęć pozostania w regionie, co zresztą potwierdza bardzo wielu spośród badanych

**Prawie połowa respondentów nie jest zadowolona z obecnych granic województwa śląskiego. Ich zdaniem przede wszystkim należałoby odłączyć Zagłębie i rejon Częstochowy, a także przyłączyć województwo opolskie. Co ciekawe, bardzo niewiele osób chciałoby przywrócenia granic historycznych sprzed I wojny światowej – jedyne 2 proc.**

osób, ponieważ – co ciekawe – praktycznie nikt z nich nie chce ze Śląska wyjeżdżać – dodała. Znakomita większość respondentów faktycznie w ogóle by się nie zdecydowała na opuszczenie regionu – odpowiedź „nie, nigdy” zaznaczyło prawie 70 proc. badanych. Ci

zaś, którzy nie wykluczają wyjazdu, tłumaczą to prozaicznymi problemami, z którymi borykają się ludzie ze wszystkich regionów w Polsce, np. niemożnością znalezienia pracy lub też za małymi zarobkami.

---

**W badaniu wzięły udział 503 osoby z różnych miast i wsi znajdujących się w województwie śląskim i opolskim, które w spisie powszechnym określiły pierwszą narodowość jako śląską. Odpowiedziały one na szereg pytań zamkniętych i otwartych, dotyczących ich wyboru. Założeniem projektu było przede wszystkim dowiedzenie się, co tak naprawdę kryje się za słowami kilkuset tysięcy ludzi, którzy mówią o sobie „jesteśmy Ślązakami”.**

---

Interesującym zagadnieniem okazały się także opinie dotyczące granic województwa śląskiego. Były one podzielone. Zdaniem 40 proc. zapytanych są one prawidłowe, natomiast 46 proc. respondentów nie jest zadowolonych z obecnych granic. Co więc ich zdaniem powinno się zmienić w tej kwestii? Przede wszystkim należałoby odłączyć Zagłębie i rejon Częstochowy, a także przyłączyć województwo opolskie. Ciekawostką jest także fakt, że bardzo niewiele osób chciałoby przywrócenia granic historycznych sprzed I wojny światowej – jedyne 2 proc. – Okazało się, że owa historyczna zaszczość, budowanie na poczuciu krzywdy, uczucie deprecjonowania nie jest już teraz tak bardzo silne. Aspekt ten pokazuje, że nastąpiła pewna asymilacja mieszkańców Śląska do stanu obecnego. Moim zdaniem wynika to z takiego poczucia realności. Jest to dowód na to, że osoby, które zaznaczyły, że są narodowości śląskiej, nie są oderwane od rzeczywistości. Są to ludzie, którzy mają świadomość tego, jakie konsekwencje niesie za sobą rozparcelowanie, którzy nie żyją wyłącznie w swojej wyobraźni i wyłącznie problematyką tożsamości narodowej, tylko jednak funkcjonują w pracy, w szkołach, w rodzinach i to dla nich jest bardziej istotne – podkreślała dr Anna Elżbieta Sekuła.

Jeżeli natomiast chodzi o relację pomiędzy śląskością a polskością, to tutaj widać, że zmienia się myślenie pokoleniowe, w jakiej relacji Śląsk znajduje się wobec Polski. Budowanie siebie wyłącznie na mechanizmie opozycji odchodzi już w przeszłość. Już tylko połowa respondentów uważa, że Polacy nie lubią Ślązaków – to wciąż dużo, jednak kiedyś tego typu myślenie było dużo

powszechniejsze. Zaś jeśli chodzi o sympatie w stronę przeciwną, tylko 20 proc. sądzi, że Ślązacy nie przepadają za Polakami.

Wciąż jednak jest widoczne niezadowolenie z polityki władz państwa wobec regionu. Aż 75 proc. twierdzi, że współcześnie polskie władze nie traktują Ślązaków tak, jak oni tego oczekują. Pracę samorządu regionalnego oceniają zresztą również średnio. Mają także problem z organizacją, która najlepiej reprezentuje interesy Ślązaków. Co prawda spora część, bo ponad 40 proc., wybrała Ruch Autonomii Śląska, jednak jedna trzecia ankietowanych nie widzi żadnej organizacji, która mogłaby godnie Ślązaków reprezentować.

Nie każdy zresztą zgadza się z postulatami RAŚ-u, czego przykładem jest chociażby pytanie, czy terytorium Górnego Śląska powinno być województwem czy też może regionem autonomicznym. Tutaj zdania również są podzielone, ponieważ ponad 37 proc. uważa, że powinno być ono województwem, nieco ponad 30 proc. sądzi, że jednym z wielu regionów autonomicznych w ramach państwa federalnego, zaś 25 proc. – jedynym terytorium autonomicznym.

Ciekawie przedstawia się także kwestia narodowa, ponieważ wszyscy respondenci zadeklarowali przeciw narodowości śląską podczas spisu powszechnego, okazało się natomiast, że siebie – Ślązaków postrzegają oni przede wszystkim jako grupę regionalną, którą wskazało 68 proc., nawet nie etniczną. Jako odrębny naród postrzega Ślązaków jedynie nieco ponad 15 proc.

---

**Bardzo ciekawie przedstawia się kwestia narodowa. Wszyscy respondenci zadeklarowali przeciw narodowości śląską podczas spisu powszechnego, okazało się natomiast, że siebie – Ślązaków postrzegają oni przede wszystkim jako grupę regionalną, nawet nie etniczną. Jako odrębny naród postrzega Ślązaków jedynie nieco ponad 15 proc.**

---

Powyżej przedstawione wyniki są póki co jedynie owocem badań ilościowych, Wciąż jednak trwają prace nad badaniami jakościowymi. Pełen obraz badań zostanie prawdopodobnie przedstawiony jesienią 2012 r.

*Zdjęcia publikujemy dzięki uprzejmości „Nowej Gazety Śląskiej”.*



# CITT

Politechnika Śląska

## Dyplomowani menedżerowie innowacji i brokerzy sieci

29 września w zabrzańskim siedzibie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów dla uczestników pierwszej edycji studiów podyplomowych menedżer innowacji oraz brokerzy sieci, realizowanych w ramach projektu „Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego”.

### Marcin Włodarczyk

Spotkanie zostało zorganizowane przez Wydział Organizacji i Zarządzania we współpracy z Centrum Innowacji i Transferu Technologii oraz Urzęd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Uroczyste wręczenie dyplomów poprzedziły trzy prelekcje: „Rola menedżerów innowacji i brokerów sieci w regionalnym systemie innowacji”, którą wygłosiła Ewelina Budzińska-Góra z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego; „Centrum kompetencji - urzeczywistnienie sieci wymiany wiedzy w regionie”, którą przedstawiła dr inż. Lilla Knop oraz dr inż. Arkadiusz Szał, dyrektor CITT; a także „Animatory innowacji w służbie designu”, którą wygłosiła dr hab. inż. arch. Natalia Bąba-Ciosek z Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej.

Dyplomy wręczyła dr Izabela Jonek-Kowalska, prodziekan Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej. Studiami podyplomowymi kierowali dr inż. Joanna Machnik-Słomka oraz dr inż. Mirosław Matusek.

Wszyscy absolwenci studiów otrzymali zapewnienie o dalszym wsparciu ze strony Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej w różnego typu inicjowanych przez siebie przedsięwzięciach.

Celem studiów było przekazanie praktycznej wiedzy z zakresu zarządzania i wdrażania innowacji oraz pośredniczenia w nawiązywaniu relacji pomiędzy podmiotami środowisk biznesowych, jednostek publiczno-samorządowych i nauki oraz wyszukiwania i kojarzenia partnerów w celu realizacji wspólnych projektów. Studia podyplomowe skierowane były głównie do absolwentów wyższych uczelni, osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach oraz jednostkach badawczo-rozwojowych, instytucjach wspierających, otoczenia biznesu i administracji samorządowej.

Już niebawem wystartuje rekrutacja na drugą edycję obu studiów podyplomowych.

# Uchwały Senatu

7 listopada odbyło się XXXII zwyczajne posiedzenie Senatu, podczas którego przyjęte zostały następujące uchwały:

**Uchwała nr XXXII/265/11/12** w sprawie nadania godności Honorowego Profesora Politechniki Śląskiej Panu prof. Ing. Jindřichowi Cigánek, Csc.

**Uchwała nr XXXII/266/11/12** w sprawie zaopiniowania wniosku Senatu Politechniki Łódzkiej o nadanie tytułu doktora honoris causa Panu prof. dr hab. inż. Janowi KRYSIŃSKIEMU.

**Uchwała nr XXXII/267/11/12** w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Wyborczej.

**Uchwała nr XXXII/268/11/12** w sprawie zmiany „Planu rzeczowo-finansowego Politechniki Śląskiej na 2011 rok”.

**Uchwała nr XXXII/269/11/12** w sprawie zaliczenia nauczycielom akademickim godzin obliczeniowych z tytułu sprawowania opieki nad Studenckimi Kołami Naukowymi w roku akademickim 2011/2012.

**Uchwała nr XXXII/270/11/12** zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie pozawydziałowej jednostki organizacyjnej o nazwie „Centrum Technologii Obronnych” oraz w sprawie zatwierdzenia regulaminu tej jednostki.

**Uchwała nr XXXII/271/11/12** w sprawie wyrażenia zgody na realizację inwestycji współfinansowanej z funduszy strukturalnych na Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki w budynku przy ul. Konarskiego 22.

## Akty normatywne Uczelni

W październiku 2011 r. ukazały się następujące akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej:

Zarządzenie Nr 1/11/12 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 3 października 2011 roku w sprawie wprowadzenia wzoru umowy o warunkach odpłatności na studiach stacjonarnych

Zarządzenie Nr 2/11/12 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 7 października 2011 roku w sprawie wprowadzenia na Politechnice Śląskiej Systemu Zarządzania Ryzykiem

Zarządzenie Nr 3/11/12 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 7 października 2011 roku w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Inżynierii Biomedycznej

Zarządzenie Nr 4/10/11 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 10 października 2011 roku w sprawie ustalenia siedziby Centrum Biotechnologii oraz zmieniające Zarządzenie w sprawie zasad zarządzania obiektami budowlanymi Politechniki Śląskiej

Zarządzenie Nr 5/10/11 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 10 października 2011 roku w sprawie powołania Rady Programowej Centrum Technologii Obronnych

Zarządzenie Nr 6/11/12 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 18 października 2011 roku w sprawie opłat za kształcenie na studiach podyplomowych oraz na kursach dokształcających w roku akademickim 2011/2012

Zarządzenie Nr 7/11/12 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 18 października 2011 roku zmieniające zarządzenie w sprawie zasad zarządzania obiektami budowlanymi Politechniki Śląskiej

Zarządzenie Nr 8/11/12 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 18 października 2011 roku zmieniające zarządzenie w sprawie przekazania do Działu Gospodarki Nieruchomościami i Spraw Socjalnych zarządzania niektórymi obiektami budowlanymi będącymi w posiadaniu Politechniki Śląskiej

Pismo Okólne Nr 2/11/12 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 10 października 2011 roku w sprawie zmiany struktury organizacyjnej na Wydziale Transportu

Pismo Okólne Nr 3/11/12 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 10 października 2011 roku w sprawie nazw kierunków studiów w tłumaczeniu na język angielski

# Stopnie naukowe

## Zakończone habilitacje

### **Dr hab. inż. Stanisław TRENCZEK**

Instytut Technik Innowacyjnych EMAG –Katowice. Uchwała Rady Wydziału Górnictwa i Geologii – 18.10.2011 r.  
W zakresie górnictwa i geologii inżynierskiej.

## Zakończone doktoraty

### **Dr inż. Paweł KIELAN**

Wydział Elektryczny. Promotor – prof. dr hab. inż. Krzysztof Kluszczyński. Temat pracy doktorskiej: „Aspekty sterowania urządzeniami mechatronicznymi przez Internet – analiza TCP/IP”. 11.10.2011 r. – RE.

### **Dr inż. Piotr WILK**

Doktorant Wydziału Mechanicznego Technologicznego. Promotor – prof. dr hab. inż. Jan Kosmol. Temat pracy doktorskiej: „Zastosowanie algorytmów ewolucyjnych i metody elementów skończonych w optymalizacji korpusów obrabiarek”. 12.10.2011 r. – RMT, z wyróżnieniem.

### **Dr inż. Anna KOWALIK**

Doktorantka Wydziału Chemicznego. Promotor – dr hab. inż. Marek Smolik, prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Badania nad współkrystalizacją śladowych ilości jonów metali w wybranych selenianowych układach krystalizacyjnych”. 19.10.2011 r. – RCH.

### **Dr inż. Monika SKWIRA**

Doktorantka Wydziału Chemicznego. Promotor – dr hab. Jerzy Ciba, prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Badania nad wpływem dodatków związków chemicznych lub minerałów na zmiany zawartości toksycznych jonów glinu w glebach leśnych”. 19.10.2011 r. – RCH.

### **Dr inż. Rafał Piotr DOMAGAŁA**

Doktorant Wydziału Budownictwa. Promotor – prof. dr hab. inż. Jan Kubik. Temat pracy doktorskiej: „Reologiczne ujęcie stabilności konstrukcji zespolonych”. 26.10.2011 r. – RB.

### **Dr inż. Mariusz FRĄCKIEWICZ**

Doktorant Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki. Promotor – dr hab. inż. Henryk Palus, prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Zastosowanie technik KHM (K- średnich harmonicznyc) w przetwarzaniu obrazów barwnych”. 25.10.2011 r. – RAU.

### **Dr inż. Małgorzata PLECHAWSKA-WÓJCIK**

Doktorantka Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki. Promotor – dr hab. inż. Joanna Polańska, prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Analiza widm proteomicznych Maldi – TOF z wykorzystaniem mieszanin rozkładów normalnych”. 25.10.2011 r. – RAU, z wyróżnieniem.

### **Dr inż. Paweł RAIF**

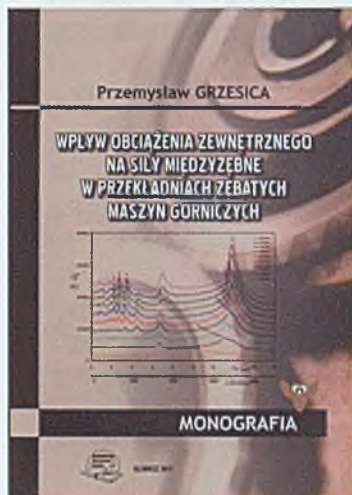
Doktorant Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki. Promotor – prof. dr hab. inż. Konrad Wojciechowski; dr hab. inż. Janusz Starzyk, prof. WSIiZ Rzeszów. Temat pracy doktorskiej: „Badania symulacyjne i rozwój metody uczenia się opartej na koncepcji systemu kreowania celów”. 25.10.2011 r. – RAU.

# Nowości Wydawnictwa

Przemysław Grzesica

**Wpływ obciążenia zewnętrznego na siły międzyzębne w przekładniach zębatych maszyn górniczych**

Wyd. II, 2011, 38,85 zł, s. 137



W opracowaniu omówiono specyfikę obciążeń działających na przekładnię zębatą pracującą w napędach przenośników zgrzeblowych oraz napędów organów urabiających kombajnów chodnikowych, a następnie dokonano zróżnicowania obciążeń międzyzębnych w kryterium źródeł wymuszeń na obciążenia zewnętrzne oraz obciążenia wewnętrzne.

Jerzy Mendakiewicz

**Identyfikacja parametrów krzepnięcia stopów odlewniczych na przykładzie żeliwa szarego**

Wyd. I, 2011, 14,70 zł, s. 121



Praca dotyczy teoretycznych i praktycznych aspektów wyznaczenia tzw. zastępczej pojemności cieplnej stopów. Najważniejszą część pracy stanowią sposoby wyznaczenia właśnie tej funkcji. Dane dotyczące przebiegu krzywych stygnięcia (nagrzewania) w wybranych punktach obszaru uzyskano na podstawie pomiarów na odlewach rzeczywistych a nie na

podstawie wyników symulacji numerycznych procesów krzepnięcia, czyli rozwiązania zadania bezpośredniego.

Mariola Saternus, Agnieszka Fornalczyk, Jadwiga Dankmeyer-Łączny

**Chemia ogólna dla metalurgów**

Wyd. II, 2011, 38,85 zł, s. 296

Książka jest zwartym kompendium wiedzy chemicznej rozszerzonej o podstawowe zagadnienia metalurgiczne. W książce przybliżono podstawowe zagadnienia dotyczące praw i pojęć chemicznych, budowy atomu, wiązań chemicznych, tworzenia związków, a także

elektrochemii, kinetyki i termodynamiki chemicznej. Ostatnie rozdziały kierowane są przede wszystkim do metalurgów bądź wszystkich zainteresowanych hutnictwem i inżynierią materiałową. Dostarczają wiedzy o 30 pierwiastkach, które zostały wybrane ze względu na ich szczególnie znaczenie w metalurgii.

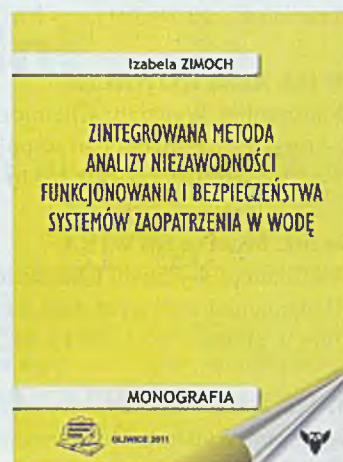


Izabela Zimoch

**Zintegrowana metoda analizy niezawodności funkcjonowania i bezpieczeństwa systemów zaopatrzenia w wodę**

Wyd. I, 2011, 37,80 zł, s. 273

W monografii przedstawiono metodykę zastosowania teorii niezawodności i bezpieczeństwa w analizie funkcjonowania rzeczywistych systemów zaopatrzenia w wodę (SZW). Określono między innymi podstawy globalnej oceny systemu wodociągowego w postaci wymiernych parametrów niezawodności.



Zofia Cichowska, Marian Pasko

**Przykłady i zadania z elektrotechniki teoretycznej.**

**Część I, tom 2: Działy podstawowe.**

2011, Wyd. III, 37,80 zł, s. 307

Książka zawiera zbiór przykładów z rozwiązaniami i zadań z odpowiedziami. Obejmuje drugą część klasycznego materiału wykładanego w ramach elektrotechniki teoretycznej. Treść skorelowana jest z podręcznikiem opracowanym przez pierwszą z zespołu autorów.



Bożena Gajdzik, Robert Wieszała  
**Wybrane zagadnienia jakości wyrobów przemysłowych i usług transportowych**  
 Wyd. I, 2011, 21 zł, s. 143



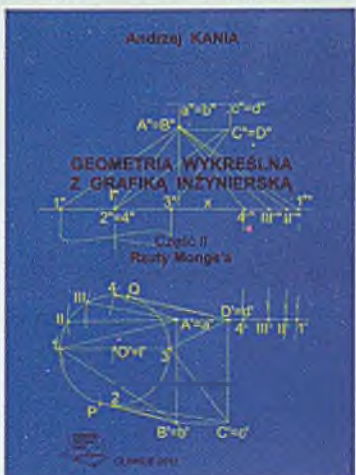
Podręcznik przedstawia zagadnienia związane z wieloaspektowym rozumieniem kategorii jakości w przedsiębiorstwach produkcyjnych i transportowych. Omówiono specyfikę zarządzania procesami w poszczególnych przedsiębiorstwach oraz zasady tworzenia systemów zarządzania jakością, a także podstawowe dokumenty systemów

i narzędzia stosowane do pomiaru jakości wyrobów i usług. Dodatkowo, wprowadzono zagadnienia stosowania benchmarkingu w procesie oceny jakości funkcjonowania przedsiębiorstw sektorowych.

Andrzej Kania  
**Geometria wykreślna z grafiką inżynierską. Część I. Rzut cechowany**



Wyd. IV, 2011, 6,30 zł, s. 41  
 Czwarte wydanie książki będącej kontynuacją serii wydawnictw dydaktycznych Ośrodka Geometrii i Grafiki Inżynierskiej Politechniki Śląskiej przygotowywanych jako forma pomocy w pokonywaniu trudności studentom uczącym się tytułowego przedmiotu.



Andrzej Kania  
**Geometria wykreślna z grafiką inżynierską. Część II. Rzuty Monge'a**  
 Wyd. III, 2011, 14,70 zł, s. 107  
 Trzecie wydanie książki będącej kontynuacją pierwszej części poświęconej rzutowi cechowanemu.

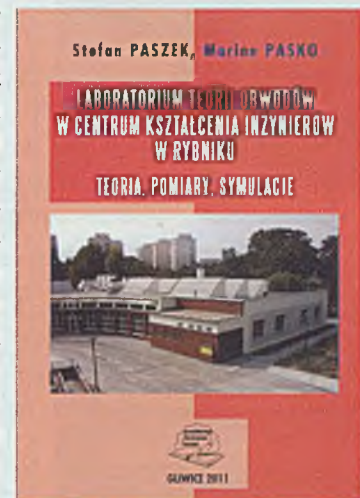
Małgorzata Labus, Ewa Krzeszowska  
**Praktyczne podstawy geologii ogólnej i paleontologii**  
 Wyd. II poprawione i uzupełnione, 2011, 31,50 zł, s. 171

Podręcznik zawiera praktyczne podstawy geologii, w tym geologii strukturalnej, mineralogii i petrografii oraz paleontologii. Przeznaczony jest dla studentów wyższych uczelni technicznych, mających w programie elementy geologii. Szczególnie polecany jest dla studentów Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej, jako przewodnik do ćwiczeń z przedmiotu geologia ogólna oraz z przedmiotu paleontologia. Może służyć jako pomoc dla studentów studiów dziennych, zaocznych i wieczorowych, będąc uzupełnieniem wiadomości przekazywanych na ćwiczeniach i wykładach.



Stefan Paszek, Marian Pasko  
**Laboratorium teorii obwodów w Centrum Kształcenia Inżynierów w Rybniku. Teoria pomiaru, symulacje.**

2011, Wyd. II, 23,10 zł, s. 185  
 Książka – obecnie drugie wydanie – przeznaczona jest przede wszystkim dla studentów III semestru studiów dziennych, wieczorowych i zaocznych Wydziału Elektrycznego Centrum Kształcenia Inżynierów w Rybniku. Książka zawiera 10 ćwiczeń z teorii obwodów. W każdym ćwiczeniu podano wprowadzenie teoretyczne dotyczące zagadnień odnoszących się bezpośrednio do poszczególnego ćwiczenia. Każde ćwiczenie zawiera opis układu pomiarowego ze zdjęciami stanowiska pomiarowego, zakres pomiarów i sposób opracowania wyników, na końcu każdego ćwiczenia podano zestaw pytań sprawdzających oraz wykaz literatury rozszerzającej omawiane zagadnienia.



Paweł Sowa

**Dynamiczne układy zastępcze w analizie elektromagnetycznych stanów przejściowych.**

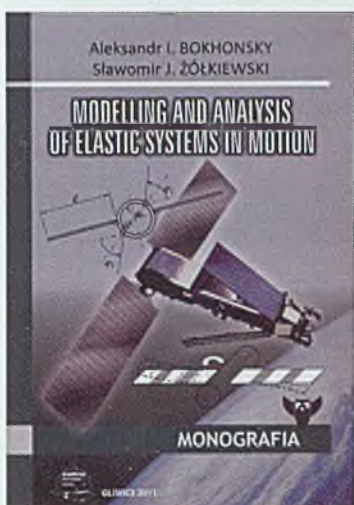
2011, Wyd. I, 28,35 zł, s. 217



W monografii zaprezentowano i przedyskutowano dostępne metody i procedury kreowania schematów zastępczych dla potrzeb analizy elektromagnetycznych zjawisk przejściowych w systemie elektromagnetycznym. Opisano podstawy teoretyczne metod i przedstawiono przykłady zastosowania praktycznego poszczególnych ekwiwalentów.

Aleksandr I. Bokhonsky, Sławomir J. Żółkiewski  
**Modelling and analysis of elastic systems in motion**

Wyd. I, 2011, 27,30 zł, s. 173



W pracy rozważa się problemy analizy dynamicznej układów mechanicznych w ruchu. Analizowane są pręty, belki oraz układy złożone, takie jak na przykład manipulator lub chwytak. Monografię podzielono na dwie części, z których pierwsza poświęcona jest konstrukcji układów transportowych i optymalizacji ruchu a druga dotyczy analizy prostych układów o jednym stopniu swobody.

Krzysztof Dębowski

**Zastosowanie zbiorów rozmytych w opisie i optymalizacji właściwości energetycznych obwodów elektrycznych jako rozwinięcie i uogólnienie metod klasycznych**

Wyd. I, 2011, 24,15 zł, s. 177



W monografii przedstawiono propozycję zastosowania zbiorów rozmytych w odniesieniu do obwodów elektrycznych w przypadku, gdy parametry układu elektrycznego nie mają stałych wartości. Zasadniczą część pracy prezentuje możliwości optymalizacji takich układów bio-

jąc również pod uwagę zakresy zmian poszczególnych wielkości układu. Zaprezentowano metody optymalizacyjne oparte na podejściach abstrakcyjnym i na rozmytym programowaniu matematycznym. Przedstawiono również metodykę wykonywania obliczeń na liczbach rozmytych, opisano rozmyte funkcje czasu

Marian B. Nantka

**Wentylacja z elementami klimatyzacji**

Wyd. I, 2011, 96,60 zł, s. 489

Publikacja prezentuje materiał dotyczący systemów realizujących w budynkach wymianę powietrza jest pozycją pomocniczą przeznaczoną dla studentów studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i podyplomowych Politechniki i ich Wydziałów Inżynierii Środowiska i Energetyki, Budownictwa i Architektury oraz innych, których programy studiów obejmują przedmioty: ogrzewnictwo i ciepłownictwo, wentylacja i klimatyzacja, gospodarka cieplna (energetyczna), instalacje budowlane, fizyka budowli i inne o podobne tematyce. Publikacja jest kontynuacją problematyki przedstawianej we wcześniejszych pracach Autora: „Budynki i ich potrzeby grzewcze i wentylacyjne” i „Ogrzewnictwo i Ciepłownictwo”.



Grzegorz Nowak

**Optymalizacja kanałów wewnętrznego chłodzenia łopatek turbiny gazowej**

Wyd. I, 2011, 23,10 zł, s. 155

W monografii opisano badania dotyczące chłodzenia wewnętrznego realizowanego za pomocą kanałów prostych o przekroju kołowym i niekołowych. Wykazano, że relokacja kanałów oraz optymalizacja ich wymiarów i kształtu prowadzi do lepszego wykorzystania czynnika chłodzącego przy naprężeniach utrzymywanych na poziomie odniesienia, bądź obniżonych.





Stanisław Roskosz

**Kompleksowa ocena porowatości odlewów precyzyjnych z żarowytrzymałych nadstopów niklu**

Wyd. I, 2011, 18,90 zł, s. 137



W pracy opisano badania elementów konstrukcyjnych turbiny niskiego ciśnienia silników lotniczych z zastosowaniem metod metalografii ilościowej. Przedstawiono stosowane w praktyce przemysłowej sposoby oceny porowatości za pomocą skali wzorców oraz metodami metalografii ilościowej a także praktyczne zastosowania opracowanej procedury selektywnego pomiaru porowatości gazowej i skurczowej w badaniach odlewów precyzyjnych z żarowytrzymałych nadstopów niklu.

Jerzy Świder, Mariusz Hetmańczyk

**Komputerowo zintegrowany system sterowania i diagnostyki napędów rozproszonych**

Wyd. I, 2011, 16,80 zł, s. 117

W monografii przedstawiono podstawowe założenia Komputerowego Systemu Sterowania i Diagnostyki Napędów Rozproszonych (KSS-IDNR).



U podstaw projektu zaadaptowano definicję maszyny w postaci ściśle współdziałających podsystemów funkcyjnych, m.in. przetwarzania energii, zbioru elementów konstrukcyjnych oraz podsystemu przetwarzania informacji. Monografia zawiera

też analizę środowiska rozproszonych napędów przemysłowych, propozycję zapisu zależności pomiędzy podzespołami funkcjonalnymi oraz podstawy opracowanej metody oceny diagnostycznej stanu napędów sterowań i urządzeń sterujących lub nadzorczych.

Jarosław Brodny

**Podstawy statyki. Zbiór zadań z rozwiązaniami**

Wyd. II, 2011, 42 zł, s. 299

Podręcznik zawiera przykłady zadań ze statyki z rozwiązaniami obejmujące pięć podstawowych jej działów. Każdy rozdział został poprzedzony krótkim wstępem teoretycznym wyjaśniającym podstawowe pojęcia i zagadnienia niezbędne do pełnego zrozumienia przedsta-

wionych zadań.

We wstępie do każdego rozdziału przedstawiono także uogólnioną metodykę rozwiązywania typowych zadań z danego tematu. Szczególny nacisk w podręczniku położono na jak najdokładniejsze i najprostsze wyjaśnienie metodycznych aspektów rozwiązywania zadań.



Roman Bukowski

**Zastosowanie zespolonej optyki geometrycznej w akustooptyce i fototermice**

Wyd. I, 2011, 24,15 zł, s. 169

W monografii przedstawiono możliwość zastosowania optyki geometrycznej, a dokładniej jej wariantu zespolonego w zagadnieniach akustooptyki i fototermiki. Przeanalizowano oddziaływanie optycznej wiązki gaussowskiej z falami sprężystą i termiczną w konfiguracji Ramana-Natha. Do opisu obu oddziaływań zastosowano tę samą metodę – metodę zespolonej optyki geometrycznej.



Henryk Foit

**Zastosowanie odnawialnych źródeł ciepła w ogrzewnictwie i wentylacji**

Wyd. II poprawione i uzupełnione, 2011, 33,60 zł, s. 213

W podręczniku przedstawiono informacje, dotyczące wykorzystania ciepła (energii) odnawialnego w indywidualnych źródłach ciepła, współpracujących z instalacjami centralnego ogrzewania, wentylacji mechanicznej i układami przygotowania ciepłej wody użytkowej. Podano charakterystykę stosowanych do tego celu urządzeń i warunki ich efektywnej eksploatacji, wymiarowania oraz przedstawiono ideowe schematy źródeł ciepła, instalacji wykorzystujących te urządzenia.





# KLUB PRACOWNIKÓW POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ grudzień 2011



KLUB PODRÓŻNIKA:  
ŚNIEŻNA PANTERA  
Spotkanie z Aleksandrą Dzik

**7 grudnia**  
**środa**  
**godz.18.00**



Kawiarnia naukowa  
POLITECHNIKA NA KANAPIE  
INŻYNIERIA  
BIOMEDYCZNA - KIERUNEK  
Z PRZYSZŁOŚCIĄ

**13 grudnia**  
**wtorek**  
**godz.16.00**



PODSUMOWANIE ROKU  
ODDZIAŁU UCZELNIANEGO  
PTTK

**21 grudnia**  
**środa**  
**godz. 18.00**



WYSTAWA MALARSTWA  
MARIANA BIETKOWSKIEGO  
„ARS AQUAE”

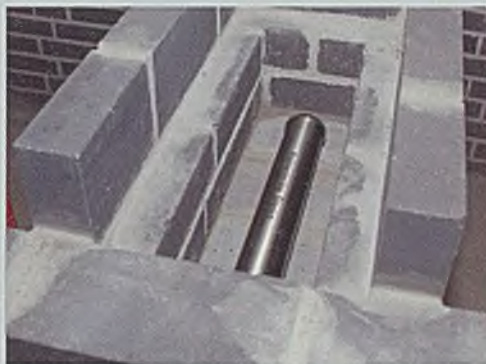
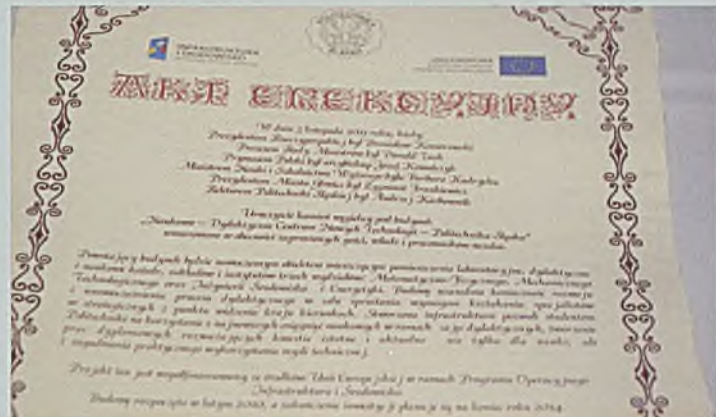
**do 22 grudnia**

## ZAPRASZAMY

# Wmurowanie kamienia węgielnego pod Naukowo-Dydaktyczne Centrum Nowych Technologii Politechniki Śląskiej - 3 listopada 2011 r.

W obiekcie znajdować się będą pomieszczenia laboratoryjne i dydaktyczne trzech jednostek Politechniki Śląskiej: Wydziału Mechanicznego Technologicznego, Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki oraz Instytutu Fizyki. W Centrum realizowane będą prace naukowe oraz dydaktyczne w strategicznych kierunkach z punktu widzenia gospodarki kraju. Projekt jest dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Kwota dofinansowania wynosi 66 mln 826 tys. zł. Obiekt będzie składał się z dwóch brył: od strony północnej – siedmiokondygnacyjnego bloku, zawierającego pomieszczenia dydaktyczno-naukowe oraz od strony południowej – trójkondygnacyjnego bloku zawierającego pomieszczenia laboratoryjne.

W uroczystości wmurowania kamienia węgielnego wzięły udział władze uczelni z Rektorem prof. Andrzejem Karbownikiem na czele, przedstawiciele firm wykonawczych oraz Ośrodka Przetwarzania Informacji – instytucji zarządzającej z ramienia MNiSW wdrażaniem funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.



**Giełda Pracodawcy i Przedsiębiorczości  
Centrum Edukacyjno-Kongresowe Politechniki Śląskiej  
27 października 2011 r.**

IV już edycja giełdy zgromadziła rekordową liczbę odwiedzających - około 6 tysięcy osób. Studenci, absolwenci i pracownicy naukowcy mogli zapoznać się z ofertą prezentowaną przez 31 przedsiębiorstw zorientowanych na pozyskiwanie wykwalifikowanych kadr spośród środowiska akademickiego. W Giełdzie wzięło również udział 15 instytucji udzielających wsparcia merytorycznego lub finansowego młodym przedsiębiorstwom, a także 10 studenckich kół naukowych i organizacji studenckich działających przy Politechnice Śląskiej.

Giełda Pracodawcy i Przedsiębiorczości dofinansowana była ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu „Kreator Innowacyjności – Wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej”, realizowanego przez Politechnikę Śląską we współpracy z Technoparkiem Gliwice. Oprócz organizacji Giełdy Pracodawcy i Przedsiębiorczości obejmuje on szereg działań, takich jak: szkolenia i doradztwo, wyjazdy szkoleniowe Tydzień z Przedsiębiorczością czy konkurs „Mój pomysł na biznes”.

